

**√ ROU
ŠKY**

MICHAELA
MORAVCOVÁ

Odmocnina roušky

Diplomová práce
2021

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta umění a architektury

Diplomová práce
2021

Autor práce - BcA. Michaela Moravcová, DiS.
Vedoucí práce - MgA. Petra Vlachynská
Oponent práce - MgA. Petra Vlachynská
Studijní program: N 8206 - Výtvarná umění
Studijní obor: Vizuální komunikace - digitální média

Odmocnina roušky

Diplomová práce

Studijní program:

Studijní obor:

N8206 Výtvarná umění
Vizuální komunikace – digitální média

Autor práce:

Vedoucí práce:

Oponent práce:

BcA. Michaela Moravcová, DiS.
MgA. Petra Vlachynská
Katedra umění
MgA. Petra Vlachynská

Zadání diplomové práce

Odmocnina roušky

Jméno a příjmení: **BcA. Michaela Moravcová, DiS.**

Osobní číslo: A18000065

Studijní program: N8206 Výtvarná umění

Studijní obor: Vizuální komunikace – digitální média

Zadávající katedra: Katedra umění

Akademický rok: **2020/2021**

Zásady pro vypracování:

Tématem diplomové práce je personifikované pojetí masky / roušky z pohledu umělce. Přenesení konkrétní osobnosti do (dnes již potřebnou součástí) každodenního života.

Teoretická část diplomové práce se zabývá tématem masky napříč odvětvími a jejím vnímáním v odlišných kulturách. Její historické zasazení, údel, vyzobrazení atd. Jedním z dalších tématem je pojetí masky jakožto psychologickou bariéru mezi realitou a společenským ideálem.

1. Koncept
2. Vizualizace, fotodokumentace, videodokumentace
3. Průvodní teoretická zpráva v pevné vazbě, včetně zadání práce a prohlášení o autorském právu. Zpráva obsahuje mezi jinými úvod, přehled literatury a zdrojů, výsledky a diskuzi a řídí se specifikacemi v dokumentu „Požadavky na vypracování bakalářské práce – KED“. Zdroje musí být citované dle Směrnice rektora TUL č. 5/2018.
4. Elektronická podoba všech částí bakalářské práce (akceptovatelné formáty pdf, pdf/A).
5. V systému STAG (Moje studium-Kvalifikační práce-Doplnit údaje o práci) vložit veškerá data o práci a soubor obsahující kompletní výkresovou i textovou dokumentaci, průvodní zprávu, technickou zprávu a doplnit související textová pole.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

STAŇKOVÁ, Jitka a Ludvík BARAN. Masky, démoni, šaškové: Masks, Demons, Clowns = Kasken, Dämonen, Narren. Pardubice: Theo, 1998, 121 s. ISBN 80-238-2707-3.
EBELOVÁ, Kateřina. Masky v proměnách času a kultur. Praha: Grada, c2012. ISBN 978-80-247-2470-6.
Masques Mascarades Mascarons: De l'antique aux romantiques. Officina Libraria (September 30, 2014) France
Masken – Metamorphosen des Gesichts von Rodin bis Picasso. Hatje Cantz (January 1, 2009)
TEUTEN, Timothy. A collector's guide to masks. London, 1990

Vedoucí práce:

MgA. Petra Vlachynská
Katedra umění

Oponent práce:

MgA. Petra Vlachynská

Datum zadání práce:

29. září 2020

Předpokládaný termín odevzdání: 15. ledna 2021

Ing. arch. MgA. Osamu Okamura
děkan

L.S.

doc. MgA. Jan Stolín
vedoucí katedry

V Liberci dne 29. září 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitou v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má diplomová práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

18. ledna 2021

BcA. Michaela Moravcová, DiS.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svou diplomovou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo. Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce. Beru na vědomí, že má diplomová práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

30. ledna 2021

BcA. Michaela Moravcová, DiS.

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala MgA. Petře Vlachynské za vedení mé diplomové práce.

Dále bych chtěla poděkovat panu MgA. Jaroslavu Prokešovi, Ph.D. a doc. MgA. Janu Stolínovi za každodenní obětavou pomoc a výpomoc při řešení otázek nejen ateliéru. A oponentce paní MgA. Petře Vlachynské za zajímavé diskuze a pomoc při rozebírání jednotlivých aspektů mé práce.

Děkuji mockrát za pomoc všem zúčastněným, kteří se stali mou inspirací a stali se mými modely.

ABSTRACT

The topic of the diploma thesis is a personified concept of a mask / veil from the artist's point of view. Transfer of a specific personality to (today already necessary part) of everyday life.

The theoretical part of the thesis deals with the topic of the mask across industries and its perception in different cultures. Its historical setting, destiny, depiction, etc. One of the other themes is the concept of the mask as a psychological barrier between reality and the social ideal.

The practical part deals with individual veils related to specific people. Personalized veils are meant to present their wearers from the perspective of another person, as perceived by the artist himself. Their appearance is based on shared experiences, favorite things or a certain stage of their lives.

ABSTRAKT

Tématem diplomové práce je personifikované pojetí masky / roušky z pohledu umělce. Přenesení konkrétní osobnosti do (dnes již potřebnou součástí) každodenního života.

Teoretická část diplomové práce se zabývá tématem masky napříč odvětvími a jejím vnímáním v odlišných kulturách. Její historické zasazení, úděl, vyzobrazení atd. Jedním z dalších tématem je pojetí masky jakožto psychologickou bariéru mezi realitou a společenským ideálem.

Praktická část se věnuje jednotlivým rouškám vztahujících se ke konkrétním lidem. Personifikované roušky mají představit jejich nositele z pohledu druhé osoby, tak jak se vnímá samotný umělec. Jejich podoba vychází se společných zážitků, oblíbených věcí či určitou etapu jejich života.

OBSAH

1/ Úvod	17
2/ Teoretická reflexe	18
3/ Praktická část	33
4/ Technická dokumentace	87
5/ Portfolio	89
6/ Životopis	117

1. ÚVOD

1.1. Co je to maska

Co nás napadne, když se zamyslíme nad slovem „maska“? Mnoho lidí si představí věc, kterou si dáváme před obličej většinou z důvodu nějaké ochrany. Generaci mých rodičů napadne plynová maska, kterou je nutili nosit na školách při branném cvičení. Další skupina lidí si vybaví šamany a masky spojené s rituály například pro zaručení lepšího lovu, plodnosti či ovlivnění duchů živelů. Když se však člověk více zamyslí, najde masky skoro v každé kultuře. Záleží na tom, jak je vnímáme, ne vždy to musí být nějaký objekt, který se dává na obličej. Masky mohou být cokoli, co nejsme my sami. Jakékoli přetváření, stylizace či představa. Ale dá se sem zařadit vše, co umožňuje jakoukoli změnu obličeje, což může mít mnoho podob a využití, jako např. možnost na sebe něco namalovat, upravit si tvář skarificací, možnost nasadit něco na obličej, ať už masku či nějakou ozdobu. Variant je nespočetné množství, záleží jen na daném člověku, jakou použije. Díky současným informacím, kdy jsme schopni zmapovat, jak se masky tvořily napříč kulturami, dobou a jakou plnily funkci, nám vznikají jejich tematická rozdělení na historické a kulturně-historické disciplíny (nejvíce religionistika, archeologie, muzeologie, etnologie), které se podílejí na jejich studiu téměř stejnou měrou jako filozofie, psychologie (společenská maska, přetvářka, erotická a sexuální funkce masky, emocionální představy), ale i disciplíny teorie umění, divadla, herectví (masky *commedia dell'arte*) nebo dokonce architektura (maskarony na historických budovách, chrliči apod.)

„Maska jest plastické napodobení lidského nebo zvířecího obličeje, formy duté, jehož používáno od dob nejstarších až dodnes k účelům nejrozmanitějším.“

Maska slouží jako ztělesnění imaginace. Pomáhá jak divákovi, tak i jejímu nositeli se více vcítit do role. Zpravidla každý kmen měl alespoň jednoho šamana, který byl napojený na duchy ovlivňující všelijaké rozmary a potřeby kmene. Nebylo nic neobvyklého, že masek bylo i více a každá se používala pro speciální rituál. Jednotlivé oblasti rozeberu podrobněji v nadcházejících kapitolách.

Slovo maska má původ v mnoha cizích výrazech. Ve středověké latině *masca*, francouzštině *Masque*, italštině *maschera*, španělštině *mascara*, odkud se výraz počestil na *maškara*. Toto slovo je používáno dodnes například ve spojení *maškarní bál*. Masky můžeme vidat napříč odvětvími – divadlo, zdravotnictví, umění atd.. Povětšinou se jedná o možnost zakrýt realitu za pomyslnou bariéru, která nám napomáhá být někým, kým v danou chvíli chceme nebo musíme být. Napomáhá jednoduššímu přetváření a vcítění se do situace. Žijeme v době, kdy každý z nás se rád někdy schová za masku, kterou třeba společnost daleko lépe přijme než nás samotné. Je to velká otázka také z pohledu psychologie – jaké je celkové vnímání člověka, jak moc je možné zevnějškem ovlivnit úsudek na nás samotné? Je jednodušší si nasadit společensky přijatelnější masku, abychom nebyli terčem kritiky, a díky tomu se tak lépe cítili ve vlastní kůži? To jsou otázky, které si v dnešní době kladu. Bohužel musím říct, že v době sociálních sítí, kdy každá druhá fotka je uměle upravována, aby odpovídala aktuálním „prototypům krásy“, je daleko těžší si udržet zdravé sebevědomí a nenasazovat masku moderní doby. Jsou zde také otázky, jaké je všeobecné vnímání masek a proč se vlastně chtějí lidé maskovat? Hezky to shrnuje tato myšlenka:

„Předmět je maskou tehdy, pokud pokrývá obličej či část obličeje a zakrývá tak svého nositele či skrývá jeho identitu.“

Sílu masek využívali také umělci jako Pablo Picasso, Henri Matisse a další. V jejich tvorbě nalezneme určitou stylizaci a jejich následné modifikace do dané situace. Masky jsou důležité téma etnologie a kulturní antropologie. Dá se říct, že maskování používáme dodnes, a myslím, že používat ještě nějakou dobu budeme. Ať už kvůli nám samotným nebo kvůli vnějším vlivům.

1.1.1 Divadelní masky

Divadelní maska neboli škraboška vychází z latinského slova larva/persona. Ve starořeckém divadle byla podstatnou částí kostýmu. Počátky masek můžeme hledat v Dionýsových slavnostech, kdy se jednotlivé postavy lišily pomocí různých tvarů a velikosti masky. První zmínky opírající se o divadelní tematiku vidíme u starověkého řeckého herce Thespise. Ten jako první zavedl malování obličeje na bílo a poté zdobení pomocí barev. Právě on začal ve svých hrách používat masky z nenamalovaného plátna, které pak následně zdobil. Dalším jeho pokračovatelem byl Choirilos. Ten se o dvě století později připojil k mnohým klasickým tragédům. Jeho přínos by se dal jednoduše popsat tak, že masky více zdokonalil. Byly mnohem detailnější a propracovanější, především z hlediska tvarů. Frynichos je jedním z dalších tragiků, kteří se zapsali do historie řeckého divadla. Právě on zavedl, že v divadle mohly hrát také ženy. V řecké tragédii do té doby hráli pouze muži, a to i ženské role. Dalším jeho velkým přínosem bylo vnesení tehdejší aktuální události na divadelní prkna. Díky tomuto přínosu začalo divadlo lákat více diváků a došlo k jeho rozkvětu. V neposlední řadě se do historie zapsal Aischylos, ten byl první z řady velkých řeckých dramatiků, kteří psali tragédie. Z pohledu masek byl významný zejména zavedením Iněných masek, které se uchytily nejvíce a také se používají dodnes. Materiálů se vyzkoušelo hned několik, výjim-

kou nebyly ani masky ze dřeva nebo ze stromové kůry.

Dalo by se říci, že nošení masek na divadelních prknech je ten nejlepší způsob, jak představit danou postavu. Nezáleží na tom, kdo z herců ji hraje. Pokud si herec vezme masku, stává se z pohledu diváka ihned stejnou postavou, kterou předtím ztvárnil někdo jiný se stejnou maskou. Myslím, že nevýhodou masek v divadle bylo, že nebyla zřejmá hercova mimika. Je pravdou, že v této době neexistovala divadelní kukátka pro přiblížení scenerie, a tak diváci sedící dál by ji stejně neviděli. Ale z pohledu diváka, který je v takové vzdálenosti, kde by mimiku rozeznal, je škoda zakrývat tvář maskou. Každá věc má své pro a proti a u masek to není výjimkou. Právě z důvodu nedostatku mimiky musely být masky zdobnější a výstižnější ve výrazech, než by bylo normálně potřeba. Další výhodou byla úspora času na líčení. Jednoduše nebylo potřeba, když si herec jen si oblékl kostým, nasadil masku a mohl jít na scénu. Mnoho času to ušetřilo také v případě, kdy herec hrál v jedné hře více postav.

Řecké masky fungovaly jako přilby. Skládaly se z přední části a zadní části a byly připevněné šňůrkou pod bradou. Zajímavostí je, že pro tragédii Pollux použil šest kusů masek pro

starce, osm masek mladíků, tři masky sluhů a jedenáct ženských masek. Pro zajímavost v porovnání s novou komedií se na divadelních prknech objevilo devět masek starců, jedenáct masek mladíků, sedm masek otroků, masky tří žen a čtrnáct masek dívkách. Zde se masky rozdělovaly převážně výrazy, zatímco pro porovnání v pekingské opeře se rozdělovaly zase barevností. Každá společnost k tomu přistupovala jinak a je úžasné vidět rozdílné přístupy ovlivněné kulturou a společností.

1.1.2 Historie

Mezi nejstarší se řadí masky groteskní, které plnily funkci ochrany. Datují se do období 30 – 20 tisíc let před Kristem. Za nejstarší objevenou maskou je považována Warka Mask, maska z Uruku. Jde se o první zpodobení lidské tváře a pravděpodobně se jedná o tvář ženy Inanny. Měla znázorňovat chrámovou bohyni a místo očí měla polodrahokamy. V současné době ji můžeme vidět v Iránském národním muzeu.

Masky měly většinou chránit před zlými duchy, kteří se mohli zmocnit těla nebo mysli. Tehdejší obyvatelé věřili, že masky dokážou zabránit všemu zlému, co je v životě potká. Každá kultura je brala jinak a také je jinak znázorňovala. Pokud cokoli nefungovalo, jak má, vždy za to mohli zlí duchové. Když se ve společnosti objevila nějaká anomálie, na scénu byl povolán šaman/zaříkávač (tradičně minimálně jeden fungoval ve kmene či blízkém okolí). Ten měl za poslání se napojit na hodné duchy a prosit je o pomoc. Zpravidla se toto umění dědilo z generace na generaci. Pokud v okolí nebyl vhodný následovník, šaman si vždy vybral někoho z kmene, který podle jeho úsudku splňoval parametry pro toto povolání. Šamani se povolávali vždy k nepříznivým situacím jako například nedostatečná úroda, nepříznivé počasí, nebo v případě, kdy byly problémy s počítáním či zrozením nového života atd. Stávalo se, že některé obyvatele kmene posedl zlý duch, což znamenalo příznaky nepodobající se normálu (povětšinou nějaké nemoci, se kterou si v minulých dobách nedokázali poradit). Mezi tyto projevy se řadily např. halucinace či mluvení z cesty z důvodu vysoké horečky. Pro běžné lidi z kmene tyto projevy působily odstrašujícím dojmem, a tak bylo zapotřebí se zlé síly zbavit.

Šamani používali nejrozličnější bylinky, plody a mnoho jiného z okolí, aby si navodili auru spojenou s duchy. Zpravidla to byly psychedelické stavy, kdy si navodili pocit, že jsou schopni díky halucinacím mluvit s duchy. Zpravidla se v tomto stavu projevovali neracionálně, přičemž hovořili nesmyslným jazykem, údajně jazykem starých předků. Proč jsou masky při těchto rituálech tak důležité? Je mnoho teorií, avšak nejrealističtější je, že pokud si daný člověk nasadil masku (to platí nejen pro šamany, ale také pro divadelní herce či prosté lidi) měl lepší propojení s postavou, kterou ztvárňoval. Uvědomění si, že v okamžiku, kdy mám na sobě nějakou masku, roušku či kostým, se ze mě stává jiný člověk. Nejednám tedy sám za sebe, ale za tu postavu. Pro-

to se masky používaly také při přípravách do boje.

Většinou vidíme masky znázorňující uctívané božstvo daného náboženství nebo kultu. Díky dochovaným maskám můžeme nahlédnout do způsobu uvažování tehdejších lidí a co pro ně bylo v danou chvíli primární ochránit. Právě díky těmto artefaktům jsme schopni prozkoumat jejich výrobu či zdobení. Jednotlivé masky se vyráběly z dostupných materiálů dohledatelných v okolí. Hlavní rozdíly vidíme ve formě propracovanosti. Záleželo na tom, zda šlo o masku rituální, posmrtnou nebo karnevalovou. Od jejího účelu se také odvíjela podoba či barevnost. Zde rozeberu pár ukázek, jak se k jednotlivým maskám přistupovalo.

1.1.1.1 Afrika

Africké kmenové masky patří asi k nejznámějším typům masek, které si vybavíme. Zpravidla souvisely s magickými rituály a představovaly různá propojení člověka se zvířetem. Vidíme zde animistické prvky zasazené nejen do lidské lebky. Byly spojovány se šamany a léčebnými rituály. Děly se podle typu umístění na lidském těle. Nalezneme zde obličejové, přilbovité, nástavcové, čepelové, ramenní, hrudní a štítové. Nacházíme je také jako součást oděvu, kdy měly chránit svého nositele.

Masky se dále dělí také na:

- Antropomorfní (lidské)
- Zoomorfní (zvířecí)
- Antropozoomorfní (kombinace lidské se zvířecí)
- Abstraktní

Masky měly podobný vzhled jako duchové, k nimž se chtěli šamani přiblížit. Často se stávalo, že se nositel dostal do transtu a nechal tak vstoupit ducha masky do sebe. Tyto rituály se

mnohdy konaly před lovem. Lidé věřili, že v případě, kdy šaman znázorňoval scenerii ulovení až zabití zvířete, bude lov úspěšný. Lovci během obřadu vydávali zvířecí zvuky, předváděli pohyby typické pro lovené zvíře. Zpravidla se také oblékali do kůží již zabitých zvířat, tyto kostýmy také používali přímo při lovu, aby se lépe maskovali a pronikli tak do teritoria oběti.

V afrických kmenech však masky nefungují jen pro stylizaci lovu, ale mají také svou velkou tradici při iniciačních obřadech, kdy se z chlapce stává muž. Záleží kmen od kmene, ale nebývá to nic příjemného. Dalo by se to připodobnit je zkoušce dospělosti, kdy mladý muž musí dokázat jak svou fyzickou, tak i duševní vytrvalost. V některých kmenech se tato zkouška týkala také dívek (Mande, Sierra Leone).

Iniciační rituál obsahoval i nejrozsáhlejší doživotní úpravy obličeje nebo těla, což by se dalo pokládat za určitý styl zdobení. Mezi nejčastější patřila obřízka, tetování, skarifikace, vytahování rtů, uší, krků, propichování nejrozsáhlejších částí těla nebo obličeje. Ke každému z těchto iniciačních rituálů se vztahovala jiná

maska. Jinou šaman použil, když probíhala obřízka, jinou, když se mladý muž vydával na svůj první samostatný lov. K dalším rituálům, v nichž se masky zpravidla používaly, patřily například také rituály k zajištění plodnosti, zastavení či ovlivnění přírodních živlů, čarodějnictví, očištění vesnice nebo také poprava zločinců.

Masky byly buď součástí celého kostýmu nebo tanečníci vystupovali jen pomalovaní tělovou barvou a danou masku. Zpravidla se používalo měkké dřevo upravované pomocí přírodních pigmentů. Masky mohou být zdobené slonovinou, mědi mušlemi, korálky. Celkově dostupných materiálů v daném okolí.

Když se podíváme, jak tyto masky vznikly, musíme se vypravit až do období pravěku. Jeskynní malby pravděpodobně sloužily spíše pro nastínění lovu, jeho postupu a zařikávání loveného zvířete. Jednu takovou můžeme vidět v lokalitě Tasíli-n-Ažžer (Alžír), datuje se do období 4000 př.n.l. Malba představuje muže v bederní roušce, s tělem zdobeným bílými geometrickými motivy, s nasazenou maskou buvola. Pravděpodobně se jedná o šamana.

Nejčastější výskyt masek je mapován na území centrální a západní Afriky, ale nalezneme je také v lokalitách jihovýchodní Afriky. Co oblast, to specifický styl masky. Jednotlivé kmeny se i podle těchto masek byly schopné od sebe rozeznat. Fungovalo

to jako takový informační znak.

Africké masky se také staly inspirací mnoha významných umělců jako jsou například Pablo Picasso, Henri Matisse, a.j.

3.1.1.1 Čína

I zde maska plnila funkci rituální. Používala se pro propojení se světem mrtvých, při rituálech uctívání božstev, zastrašování nepřátel či odvrácení zlých duchů. Avšak Čína je specifická tím, že masky používala také v divadelní rovině. Především v pantomimě, tanci nebo opeře. Na vývoji divadla a opery se podílelo nejstarší rituální divadlo nuo, jehož původ sahá až do dynastie Šang (asi 1600 – 1050 př. n. l.). Odsud se přeneslo do pekingské opery. Maska je asi nejtypičtějším znakem právě pro tuto operu. Masky mají mnoho podob, barev či výrazů, reflektují emoce, věk a postavení postav v dané hře. Mají za úkol také přilákat divákovu pozornost. Někdy je maska jen na části obličeje a zbytek tvoří make-up přímo na obličeji herce, přičemž se specifickým líčením pomocí linií po celém obličeji nabudí dojem, že se jedná o nasazenou plastickou masku. Jindy maska zakrývá celý obličej a je součástí propracovaného kostýmu. Ty se však používají jen v prestižních operách s mytologickou tematikou.

V opeře veškeré role hráli pouze muži, a to i ty ženské. K tomuto snadnému přetváření právě skvěle přispívaly masky, jelikož stačilo si obléct ženský kostým a masku a nebylo potřeba mnoha dalších úprav. Masky schovaly mužské rysy a co nezakryla maska, tak doplnilo výrazné líčení. Nejtypičtější maska byla pro postavu ťing, známá také pod pojmem „pomalovaný obličej“. Výrazná byla zejména pro její složení z nejrůznějších vzorů a prvků. Představovala drsnou stránku muže hrdiny nebo bojovníka. Každá měla jiný způsob líčení. Hrdina se vyznačoval nanesením líčení pouze barvou (bez použití štětce, zatímco bojovník byl daleko propracovanější. Barva se zpravidla míchala s olejem a na obličej se kvůli přesnosti malovala výhradně štětcem. Velký důraz je zde také kladen na sytost jednotlivých odstínů a zvýraznění rysů.

Další ze zchovalých masek je čchou nebo také vystupující pod pojmem Zrádný úředník. Masky, která se zpravidla nanášela jako první a vyznačovala se především bílou barvou okolo očí a nosu doplněnou liniemi vytvořenými štětcem. Přestože se jednalo o přísnou postavu, dalo by se ji spíše přirovnat ke klounovi. Bohužel se od líčení a používání dosti upustilo a zůstaly jen tyto dvě výše zmíněné.

Barevnost jednotlivých postav nesla svou symboliku. Především díky barevnosti bylo možné rozeznat, zda se jednalo o zápornou či kladnou postavu. Masek za dobu působení bylo vytvořeno přes sto druhů, avšak některé motivy se stále opakují. Co barva, to jiné charakteristické vlastnosti. Zde je výčet několika kategorií:

Žlutá maska symbolizovala chladnokrevný, ambiciózní a tvrdý charakter.

Fialová maska představovala klidnou, vlídnou, poctivou povahu.

Modrá maska sloužila jako ukazatel spolehlivosti, věrnosti, ale také vypočítavosti a krutosti.

Zelenou masku byla používána pro ztvárnění umíněné a zbrklé postavy.

Bílá maska se rozdělovala podle použité barvy. Když se jednalo o olejovou barvu, maska charakterizovala vážnost, aroganci nebo dominantnost, zatímco neolejová barva představovala zrádnou a podvodnou postavu.

Červená maska byla maskou ochránců, spravedlnosti a loajalnosti.

Růžová maska měla stejné charakteristické vlastnosti jako červená, jen s tím rozdílem, že představovala věkově starší postavu.

Černá maska znázorňovala postavu nebojácnou, upřímnou až leckdy naivní. Může také fungovat jako maska ošklivosti.

Zlatá maska je spojována s buddhismem. Představuje spirituální entity nebo konkrétní božstvo.

Masky se pak dále rozdělovaly podle vzorů či rozložení jednotlivých motivů. Některé byly uspořádané symetricky na poloviny, jiné zas na čtvrtiny. Výjimkou také nebylo asymetrické rozpořádání vzorů nebo různé zakřivení a deformace.

Umění výroby masek se předávalo z generace na generaci a jen opravdoví mistři svého oboru se směli podílet na ztvárnění operních postav.

Zajímavostí je, že masky se nosily také o silvestrovské noci. Bylo to z důvodu zapuzení neštovic, jelikož podle pověsti platilo, že právě tuto noc si nemoc vybírá oběti na příští rok.

4.1.1.1 Japonsko

Tak jako je tomu u většiny masek v jiných kulturách, tak i tady vznikají masky z původních šamanských rituálů. Vidíme zde vlivy z Číny nebo Korey, kde masky hrály roli také v divadelním prostředí. V Japonsku je tato vlna pomalejší než v jiných kulturách, za to jsou masky více ovlivněné domácím prostředím.

Stephen E. Marvin (2010a, s. 10) tyto lidové masky rozdělil podle vzhledu a předpokládané doby vzniku do 6 tříd:

1. Kišin – zuřivý či benevolentní démon
2. Okina – polobožský rozpustilý stařík
3. Džó – božstvo v podobě starého muže
4. Onna – maska ženy
5. Otoko – maska mladého muže
6. Rjó no otoko – božstvo v podobě člověka

Každá z těchto masek měla svou podobu a svůj specifický úděl, ale zpravidla měly chránit.

- Gejši

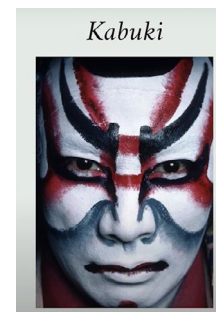
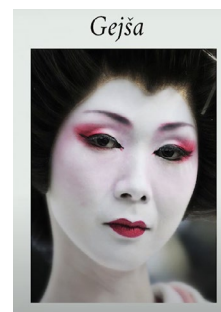
Když jsem si spojila téma masky a Japonsko, ihned se mi v hlavě objevil obrázek krásné bíle nalíčené osoby ve velmi zdobném kimonu. Jedná se o gejšu, která se svým zjevem a líčením převtěluje do ideálů krásy právě této kultury. Podobu gejši známe snad každý. Význam slova gejša je „přítomnost umění“. Slovo „Gei“ znamená – umění a „sha“ znamená – přítomnost bytí. Hlavní dominantou je dokonale nalíčená kůže na bílo s výraznými rty a černou linkou obtahující oční víčko. Jednalo se o profesionální společníci/umělkyni doprovázející muže na všelijaké kulturní akce. Nejenom, že gejša musela být krásná, také musela splňovat přísná kritéria. Aby nezahanbila svůj doprovod musela mít vybrané chování. Její silnou dominantou byla inteligence a pokud k tomu ještě zvládala bavit uzavřenou společnost mužů tancem, hrou na hudební nástroje (povětšinou loutnu zvanou šamisen) nebo jiným talentem, byla velmi úspěšná a žádaná. Mnoho kultur je považovalo také za nevěstky, avšak tato představa byla mylná. Gejši neposkytovaly erotické služby. Od toho ve společnosti byly Oiran. Na první pohled by se dalo říci, že

mezi nimi nebyl žádný rozdíl, ale opak je pravdou. Pozornější si mohli všimnout, že gejši nosily břišní pás uvázaný s mašlí na zádech, zatímco Oiran si ho uvazovaly na břicho. Make-up a styl oblékáním byl jinak totožný.

Zakladatelkou této krásné tradice maskování a tance je Izumo no Okuni. Vystupovala jako tanečnice kolem roku 1600 a bývá označována také za zakladatelku divadla kabuki. Aniž by to bylo příliš poznat, v divadle kabuki vystupovali pouze muži, jelikož ženy měly přísný zákaz se na něčem takovém podílet. Kabuki se stalo tak doménou dospělých mužů. Ale netrvalo dlouho a tohoto povolání se znovu chopily ženy, jimž to zůstalo dodnes.

Kabuki se dostalo do podvědomí díky zahraničnímu turné, v rámci kterého se představilo také na Světové výstavě v Paříži v roce 1900. Mezi tehdejší návštěvníky patřili také umělci jako Auguste Rodin nebo Pablo Picasso.

Gejši se staly symbolem Japonska a určitého statusu. Měly přísná pravidla ohledně líčení, oblékání, mluvy, chůze a mnoho dalšího. Gejši se vychovávaly z malých holčiček, které byly odkoupeny od vesničanů nebo prodejců dětí. Bohužel tyto malé holčičky neměly žádná práva a byly jen stupínek výše než například otroci. Musely projít hierarchií a skládat mnoho specifických zkoušek. Postupem času se učily veškerému umění gejš a mohly se tak vypracovat velmi vysoko.

Pokud se zaměříme na líčení u gejš, zarazí nás, že veškeré líčení si dělají samy. Bílé barvy docílí zamícháním bílého prášku oširoi (dříve rýžový prášek) s vodou a nanášejí si ho centimetr od hranice vlasů. To je z důvodu, aby ukázaly, že se jedná jen o masku. V oblasti šíje mají pak namalovaný obrys vidlice, kde je vidět rozdílná barva pokožky od make-upu. Tomuto vzoru se říká sanbon a maluje se jen při významnějších festivalech. Toto místo se považuje v Japonsku za velmi erotogenní, a právě přechod make-upu na normální odstín kůže má ještě více posílit tu erotickou část této kultury. Následně se pak (velmi střídavě) zvýrazňuje obočí a rty.

Dalšími součástmi celého kostýmu je dominantní paruka a samozřejmě kimono. Dodnes je Japonsko velmi oblíbenou destinací právě kvůli gejšám. Pořádají se večírky, kdy se současné gejši věnují hostům a zábavě (jako tomu bývalo v dobách minulých), hrají hry, upíjejí saké atd., jednoduše předvádí svou kulturu i lidem ze západu, mezi nimiž je mnoho nadšenců této

kultury. Tím, že se zde hodně pracuje s uměním a rozvíjením talentu, tak je pochopitelné že se i lidé mimo japonskou kulturu snaží připodobnit tomuto ideálu krásy. Mnoho lidí také navštěvuje nejrůznější přehlídky a výstavy, kdy si na sebe vezmou své kimono a užívají si atmosféry. Mít vlastní kimono není příliš levný koníček.

5.1.1.1 Egypt

Ve starověkém Egyptě funkci masek nevidíme v divadle ani jako zastrašující předmět při boji. Setkáváme se zde s kulturou úzce spjatou s božstvy a posmrtným životem. Egypťané své mrtvé balzamovali a následně pohřbívali do sarkofágů. Masky můžeme nalézt jak na vnější straně sarkofágu, tak i na mumii samotné. Masky položené na tváři mrtvého a vyobrazené také na rakvi usnadňovaly snadný přechod duše do posmrtného života. Vyobrazení zemřelého do masky bylo veliké umění. Záleželo, jak vysoko byl zemřelý ve společenském žebříčku.

V případě faraonů se na zdobení používaly nejrůznější drahokamy a zpravidla se jednalo o masky ze zlatého nebo stříbrného plechu. Zlato bylo nazýváno „masem“ bohů a stříbro jejich „kostmi“.

Nejstarší nejlépe dochovanou maskou je posmrtná maska Tutanchamona, 11. krále 18. dynastie vládce horního a dolního Egypta, která byla objevena egyptologem Howardem Carterem v roce 1922. Jedná se asi o nejznámější egyptský artefakt, jelikož nebylo vůbec obvyklé najít hrobku takových rozměrů zcela neporušenou. Vykradači hrobek řádili napříč celým Egyptem, ale naštěstí tento poklad se jim do rukou nedostal. Tutanchamon nepatřil mezi nějak velmi významné faraony. Ale když i uvědomíme tuto skutečnost a podíváme se obrovské množství pokladů, tak není možné si ani představit, jak mohla vypadat například posmrtná hrobka Ramesse II.

Egyptané dávali zesnulému vše, co by se mu mohlo hodit na cestu. Pohřební komora byla zdobena výjevy z faraonova života a hieroglyfickými nápisy. Tutanchamonovo tělo bylo uloženo do tří rakví umístěných v kamenném sarkofágu. Všechny rakve byly vytvořeny z cypřišového dřeva. Nejzdobnější rakev ukrývala samotné faraonovo tělo. Poznala se díky vyobrazeným symbolům královské moci – důtky a žezla. Tutanchamonova maska byla položena na mumii. Jednalo se o masku vytvořenou ze zlata doplněnou polodrahokamy a inkrustací ze skla. Celá maska váží 11 kilogramů a je k vidění v Egyptském muzeu v Káhiře. Měla jsem možnost se podívat na ni osobně, když byla expozice v Praze. Je neuvěřitelné, co vše byli lidé v té době schopni vytvořit, aniž by používali jakoukoli mechanickou pomoc. Každý faraon měl masku jinou i jinak zdobenou, takže se nám nemohou sejít dvě totožné. Myslím, že staroegyptskou kulturu budou opěvovat obdivovatelé ještě mnoho generací po nás.

6.1.1.1 Řecko a Řím

V Římě se masky používaly převážně k ochraně zemřelého. Na pohřební rituál se čekalo v řádu dnů až týdnů od úmrtí a díky vlivům počasí, teplot a vlhkosti byli zemřelí často ve značném stádiu rozkladu. Proto právě balzamovači museli tento problém řešit pomocí přikládání masek na obličej zemřelých.

Tak jako je tomu i v jiných kulturách, i tady se setkáváme s tématem masek v divadelním prostředí. Zavedení masky se datuje na dobu Terentiovu, kdy se objevily na jevišti. Tragické masky se oproti komickým používaly mnoho let. Zpravidla řecká i římská kultura měly velmi podobné styly masek, jelikož se Řím řeckou kulturou velmi inspiroval. Popis jednotlivých rozdílů a jejich využití jsem již zmiňovala v kapitole divadelní masky.

1.1.3 Význam a funkce masky

Masky v základu třídíme podle:

- a) způsobu zpracování – líčené, materiálové, symbolické ve smyslu výtvarného ztvárnění rolového atributu;
- b) způsobu nošení – mimické, tělové, profesní a opět symbolické ve smyslu obřadního využití zpracovaného symbolu.

Síla masky je neuvěřitelná. V okamžiku, kdy si člověk nasadil masku například mocné autority nebo přímo nějakého boha, měl pocit zbavení se veškerých svých neduhů a oprostil se od své vlastní duše. Moc masky velké osobnosti měla na jejího nositele vždy větší účinek než např. maska běžného obchodníka s kořením. Dá se říci, že tento princip lze vidět i v dnešní době. Jen to není asi více pro oči zřejmé. Pro mě tuto sílu převtělování do jiné osoby jednoduše symbolizují všelijaké svátky. Co třeba 5. 12. svatý Mikuláš? Po nasazení roucha, čepice a plnovousu najednou vznikne autorita, kterou zná každé malé dítě. To samé platí pro jeho pomocníky anděla a čerta. Každý hraje svou roli a pomocí masky je daleko uvěřitelnější. Přesně vystižená je tato myšlenka v práci Henriho Perneta, kde uvádí „předmět je maskou tehdy, pokud pokrývá obličej či část obličeje a zakrývá tak svého nositele či skrývá jeho identitu.“ Nedokážu si představit, že za malými dětmi přijde Mikuláš, anděl a čert v běžném oblečení. Masky Mikuláše je vedena jako taková ta autorita otce, či muže jakožto hlavy rodiny (v tomto případě hlavy skupiny složené z anděla a čerta). Záleží na tom, jak moc se v dané kultuře řeší rozdělení rolí, ale z naší kultury vnímám že zde maska čerta je symbolem něčeho zlého, co nás čeká, pokud se nebudeme chovat spořádaně. Představuje symbol něčeho, čemu se chceme vyhnout velkým obloukem. Podvědomě pracuje s pocitem strachu a neklidu. Pravým opakem je zde anděl. Je ztělesněním dobra, představuje záchranu a útěchu. Představuji si, že zde působí jako ta matka, ke které se nebojíme přijít při jakémkoli neduhu, jdeme si pro ochranu, pohlázení a uklidnění. Mikuláše vnímám (jak jsem již výše psala) jako takovou tu hlavu rodiny, otce, co bouchne do stolu a nastolí klid, toho, koho vždy bez přemýšlení všichni poslechnou. Čerta bych připodobnila k takovému strýčkovi, co si s námi hraje, dělá lumpárny, ale zároveň je také za hranou toho, co je ještě správné. Takové pokušení a překračování hranic. Víme, že je to špatně, ale přesto to udělá-

me. Láká nás do nesnází, které by Mikuláš ani anděl nedovolili. Ale samozřejmě záleží na tom, kdo jak má tyto role zažité, vnímání může být naprosto rozdílné od toho mého. Je mnoho dalších svátků, které využívají moci masek.

3. ROUŠKY

2.1 Roušky se staly symbolem pro dnešní dobu.

Tato doba je složitá jak pro nás, tak i pro všechny, které máme kolem sebe. Nikdo by si ještě před nedávnem něco takového nedokázal představit. Jediní, koho jsme občas potkali na ulici s rouškou, byli turisté z asijských zemí. Rouška, i když se jedná převážně o ochranný prostředek, je v dnešní době vnímána už úplně jinak. Dříve jsme roušky vídali pouze v lékařském prostředí, u osob se sníženou imunitou či v kosmetických nebo tatérských studiích. Používají se převážně pro zamezení přenosu nemocí kapénkovou cestou. Roušky však nenosí jen zdravotníci, ale i veřejná společnost. Například ve východoasijských zemích jako jsou Japonsko, Čína a Korea se nosí celoročně a není to nic neobvyklého. Masky nefungují jen jako ochrana proti nemoci, ale také se velmi často používají v místech, kde je vzduch znečištěn až na toxickou úroveň, že je zapotřebí používat ochranu pro filtraci ovzduší.

Tato situace pro nás nová a je na nás, jak se s ní sžijeme. Tisíc lidí, tisíc názorů, to je sice pravda, ale pokud chceme náš nesouhlas vyjadřovat tím, že budeme ohrožovat naše blízké, nikdy se neposuneme a tuto situaci nevyřešíme. Doba zařídila povinnost nosit roušku, kdykoli se s někým míjíme, v obchodech, v uzavřených prostorách, v práci a na mnoha dalších místech. Už to není symbol nemoci, momentálně se z roušky stal symbol ochrany. Během první karantény se rozmohl slogan „Moje rouška ochrání Tebe, Tvoje rouška ochrání mě.“ Byl cílený na všech-

ny odpůrce, kteří tvrdili, že SARS Covid-19 je jen chřipka a není potřeba se chránit. Když je člověk sám k sobě nezodpovědný, je to pouze jeho věc, avšak takový člověk může svou nezodpovědností nakazit své staré rodiče, je to věc, týkající se konkrétních lidí. Lidí, kteří jsou nám blízcí, a tím pádem jsme i my sami zodpovědnější. Myslím, že tento slogan měl opravdu velký vliv na celkovou situaci a na jednotlivé odpůrce roušek. I když většina národa dodržovala určená pravidla našli se i tací, co vymýšleli, jak se z toho vyvléknout. Jednou takovou je fotka prodavačky jednoho nejmenovaného potravinového řetězce, která si myslila, jak na to vyvrála. Ano, nosit roušku je nepříjemné, nepohodlné atd. ale není to jen nějaký rozmar jedince, má to i své opodstatnění. Tato prodavačka vytvořila roušku z dostupných materiálů, které měla doma po ruce. Takto to zní v pořádku, avšak na materiálu velmi záleží, proto mi tato utkvěla v paměti, jelikož byla vytvořená ze záclony. Tudíž splnila sice vládní nařízení, ale účinnost byla minimální. Takovýchto alternativ koluje veliké množství a lze dohledat opravdové skvosty.

Je opravdu neuvěřitelné, co lidi dokáží vymyslet za alternativy. Je možné, že lidé toho měli až nad hlavu, a tak se rozhodli sabotovat vše, co se dá. Nejen pro mne, ale i pro mnoho umělců se tyto absurdity staly inspirací pro vlastní tvorbu. Samozřejmě je možné toto téma uchytit z mnoha úhlů, ale myslím, že už je natolik pesimistické, že je na čase vrátit lidem znovu úsměv do očí (dříve bych použila výraz, že vracím úsměv do tváří, ale ty momentálně nejsou vidět.) I v očích je ale možné zahlédnout úsměv. Není sice tolik nápadný, ale pokud se na to zaměříme, určitě ho tam najdeme.

Když jsem přemýšlela nad situací, která náš potkala, neustále se mi rodily myšlenky ve stylu, co můžu jako jedinec udělat pro to, abych odlehčila tuto těžkou dobu. První vlna nás zastihla nepřipravené a jen díky sounáležitosti jsme byli schopni ji ustát. Nařídilo se nosit roušky, jenže co dělat, když je to absolutně nedostatkové zboží a do té doby to nebyla věc, kterou by měl doma běžný člověk v šuplíku.

Začali jsme si navzájem pomáhat a kdo mohl, pomohl. I já jsem byla zprvu skeptická a roušku jsem brala jen jako potřebnou ochranu, kterou za pár měsíců už nebudu potřebovat. Bohužel ji potřebujeme stále a od teď bude rouška vždy v nějaké kapse či šuplíku. Tím, že jsme si nemohli roušku koupit, jsme se ji naučili šít. Kdo šít neuměl, ten sháněl látky. Kdo měl známou v galanterii, ten nosil gumičky atd. Postupem času jsme se měli více druhů a mohli si vybírat, jakou si daný den vezmeme. Z ochranné pomůcky se tak pomalu stal módní doplněk s ochrannými faktory. Sama na sobě jsem si všimla jak pokukuju po cestujících v metru, u kterých se mi jejich rouška líbila, a chtěla jsem sehnat podobnou. Nebo přicházely na trh nejrůznější vtipné roušky. S obličejí zvířat, s vousy, kamínky atd. Zjistila jsem, že v okamžiku, kdy vidím roušku, která je nějakým způsobem zajímavá, ve mně ten daný člověk probudí zájem. U některých rouška odrážela jejich módní styl, jiný rouškou ukazoval své záliby atd. Témat je mnoho a neustále vznikají nová.

Mezi současnými umělci, kteří pracují s maskou, bych ráda zmínila Kateřinu Dvořákovou, která se tomuto tématu věnovala také ve své diplomové práci na téma Magie masek. Vytvářela pomocí grafických programů na svůj obličej podoby masek vycházející z určitých niterních stavů. Pracovala tak s propojením vnitřních psychických stavů se svou vnější stránkou. Masky tvořovala na vlastním odlitku obličeje, kdy za pomoci špejlí, tavící pistole a prsty upravovala jednotlivé masky.

Nicméně po větším zamyšlení jsem zjistila, že zkoumat, kdo si jakou roušku bere a proč, mě zajímá a baví. Následně jsem měla tendenci si vytvářet vlastní roušky z nakoupených látek. Ale to nebylo úplně to ono. Kladla jsem si otázky:

- *Jsem schopná rouškou nebo čímkoli jiným na sobě ovlivnit prostředí kolem sebe?*
- *Jak na ostatní působí můj vnější vzhled?*
- *Můžu jinak vyjádřit úsměv, výraz, styl (i když mám za krytou polovinu obličeje)?*
- *Jak na ostatní působí můj vnější vzhled?*

A následně jsem si hrála s myšlenkou, jestli jsem schopná přenést někoho do roušky. Na všechny tyto otázky jsem si zodpověděla ANO. Vždyť všechno jde, když se na to člověk zaměří. Jediný rozdíl, který jsem viděla na rouškách ostatních, byl ten, že oni si

ty roušky sami vyráběli nebo navrhovali. Bylo to tak jejich sebevyjádření. Zatímco já jsem se rozhodla svou tvorbou přenést mě blízkého člověka do jeho roušky. My sami se vidíme a vnímáme nějak, zatímco ostatní nás vnímají z jiného úhlu. Zpravidla sami sebe vidíme více pesimisticky a nelibě. Svou práci zasvěcuji lidem, kteří v mém životě hrají určitou roli a mapují například i konkrétní část života, ve které jsem je poznala a v životě mi zůstali. Dalo by se to připodobnit k lexikonu mého dosavadního životajádření. Zatímco já jsem se rozhodla svou tvorbou přenést mě blízkého člověka do jeho roušky. My sami se vidíme a vnímáme nějak, zatímco ostatní nás vnímají z jiného úhlu. Zpravidla sami sebe vidíme více pesimisticky a nelibě. Svou práci zasvěcuji lidem, kteří v mém životě hrají určitou roli a mapují například i konkrétní část života, ve které jsem je poznala a v životě mi zůstali. Dalo by se to připodobnit k lexikonu mého dosavadního života nést někoho do roušky. Na všechny tyto otázky jsem si zodpověděla ANO. Vždyť všechno jde, když se na to člověk zaměří. Jediný rozdíl, který jsem viděla na rouškách ostatních, byl ten, že oni si ty roušky sami vyráběli nebo navrhovali. Bylo to tak jejich sebevyjádření. Zatímco já jsem se rozhodla svou tvorbou přenést mě blízkého člověka do jeho roušky. My sami se vidíme a vnímáme nějak, zatímco ostatní nás vnímají z jiného úhlu. Zpravidla sami sebe vidíme více pesimisticky a nelibě. Svou práci zasvěcuji lidem, kteří v mém životě hrají určitou roli a mapují například i konkrétní část života, ve které jsem je poznala a v životě mi zůstali. Dalo by se to připodobnit k lexikonu mého dosavadního života VA následně jsem si hrála s myšlenkou, jestli jsem schopná přenést někoho do roušky. Na všechny tyto otázky jsem si zodpověděla ANO. Vždyť všechno jde, když se na to člověk zaměří. Jediný rozdíl, který jsem viděla na rouškách ostatních, byl ten, že oni si ty roušky sami vyráběli nebo navrhovali. Bylo to tak jejich sebevyjádření. Zatímco já jsem se rozhodla svou tvorbou přenést mě blízkého člověka do jeho roušky. My

sami se vidíme a vnímáme nějak, zatímco ostatní nás vnímají z jiného úhlu. Zpravidla sami sebe vidíme více pesimisticky a nelibě. Svou práci zasvěcuji lidem, kteří v mém životě hrají určitou roli a mapují například i konkrétní část života, ve které jsem je poznala a v životě mi zůstali. Dalo by se to připodobnit k lexikonu mého dosavadního života.

Svou práci jsem nazvala √Roušky (odmocnina roušky), jelikož matematické znaménko odmocniny plní funkci odečtu, tak i v toto případě by se dalo obrazně říct, že odečítá klasickou roušku. V mé práci nevytvářím plně funkční roušky. Mé jsou více odlehčené a mají vyvolávat spíše úsměv ve tváři pozorovatele než ochranu. V praktické části představím sérii autentických personifikovaných roušek.

4. ZÁVĚR

Závěrem bych ráda shrnula celou mou práci. Pojetí roušek je velmi ovlivněno současnou situací a každý z nás se s ní musel určitým způsobem vypořádat. Rouška se stala svým způsobem každodenním společníkem a museli jsme se naučit ji využívat. Daná situace není pro nikoho z nás nijak příjemná, ale je třeba dodržovat hygienická pravidla.

V teoretické části se věnuji rozebírání masek napříč kontinenty a kulturami. Jak s tímto magickým předmětem pracovali, k čemu je nejčastěji využívali a jak se například zdobily nebo vytvářeli. V mnohých kulturách se využívali převážně pro šamanské rituály nebo jako prostředek napomáhající herci ztvárnit určitou roli v divadle. Každý z těchto principů byl velmi kreativně pojatý a plnil tak svou úlohu ve společnosti.

V praktické části se věnuji již maskám/rouškám vytvořených pro konkrétní lidi, kteří mi nějakým způsobem přišli do života. Při tvorbě mapuji co všechno o daném člověku vím, jak na mě působí, co jsme spolu prožili, kde jsme se například po-

tkaly nebo za jakých podmínek. Chtěla jsem využít a ukázat, že každý vidíme sami sebe jinak a jinak na sebe nahlížíme. Prakticky nikdo z mých modelů by si nevymyslel takovou roušku jako jsem mu vytvořila já. Roušky nemají ochrannou funkci, spíše se jedná o umělecké ztvárnění osoby do roušky. Snažila jsem se tuto nelehkou situaci odlehčit a přidat do ní trochu humoru. Samotné vytváření roušek bylo velmi inspirující. Mnohdy jsem při tvorbě jedné roušky vymýšlela další a další. Všeobecně téma masky/roušky je neuvěřitelně obsáhlé a dalo by se o tom napsat několik dalších praví ne-li knih.

S maskami se můžeme setkávat i dnes, jen už pravděpodobně nebudou znázorněny stejně jako jsme zvyklí z historie. V dnešním světě se dá považovat za masku prakticky cokoliv. Může to být vizuální stránka každého z nás, make - up, oblečení, styl, kterým se prezentujeme, řeč těla, tetování, atd. Je nepřehledné množství, jak se dá maska pojmout. Avšak většinou je to z důvodu, že každý z nás chce někam zapadnout, chce někam patřit. Proto je jednodušší si nasadit společensky přijatelnou masku, než být naplněn sám sebou a kvůli tomu následně opovrhován. Neříkám, že to tak dělají všichni, ale minimálně v dnešním světě je to přijatelnější cesta k přijetí nás jako osoby do společnosti.

Tato práce mi mnoho dala a vidím zde potenciál pro tvorbu roušek/masek v jednotlivých fázích mého života. Mapování a přenášení našich pocitů je velmi vděčné téma. Přijde mi zajímavé, že po uplynutí nějaké doby a fází života využít možnosti masky a vystavit je jako takovou retrospektivu našeho působení na tomto světě.

5. ZDROJE:

LITERÁRNÍ

STAŇKOVÁ, Jitka a Ludvík BARAN. Masky, démoni, šaškové: Masks, Demons, Clowns = Kasken, Dämonen, Narren. Pardubice: Theo, 1998, 121 s. ISBN 80-238-2707-3.

EBELOVÁ, Kateřina. Masky v proměnách času a kultur. Praha: Grada, c2012. ISBN 978-80-247-2470-6.

Masques Mascarades Mascarons: De l'antique aux romantiques. Officina Libraria (September 30, 2014) France

Masken - Metamorphosen des Gesichts von Rodin bis Picasso. Hatje Cantz (January 1, 2009)

TEUTEN, Timothy. A collector's guide to masks. London, 1990

Liu, Hsueh-Fang, „The Art of facial makeup in Chinese opera“ (1997). Thesis. Rochester Institute of Technology

Dvořáková, Kateřina. Magie masek. Praha 2008. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, Katedra výtvarné výchovy 2008-05-20

ELEKTRONICKÉ

301 Moved Permanently [online]. Dostupné z: <https://acetheatre63626379ess.com/2020/02/s-l300.jpg>

O čínské opeře: Historie - Kultura - AsianStyle.cz. Denní zpravodajství z asijské hudby, filmu a kultury - AsianStyle.cz [online].

Copyright ©2012 [cit. 28.01.2021]. Dostupné z: <http://www.asianstyle.cz/kultura/10024464-o-cinske-opere-historie>

400 Bad Request. Psychologie chaosu [online]. Dostupné z: <https://www.psychologiechaosu.cz/japonska-tradice-gejsa/3D-Printed-Mobiles-Mobiles-Large-Custom-Suspended-Kinetic-Art-Sculptures> [online]. z: <https://www.marcomahler.com/3d-printed-mobiles/>

Soubor:Warka Mask, Iraq Museum.jpg – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Warka_Mask,_Iraq_Museum.jpg

Benátský karneval 2021. Termín a program. doBenatek.cz [online]. Dostupné z: <https://www.dobenatek.cz/2020/03/benatsky-karneval-2021-termin-program.html>

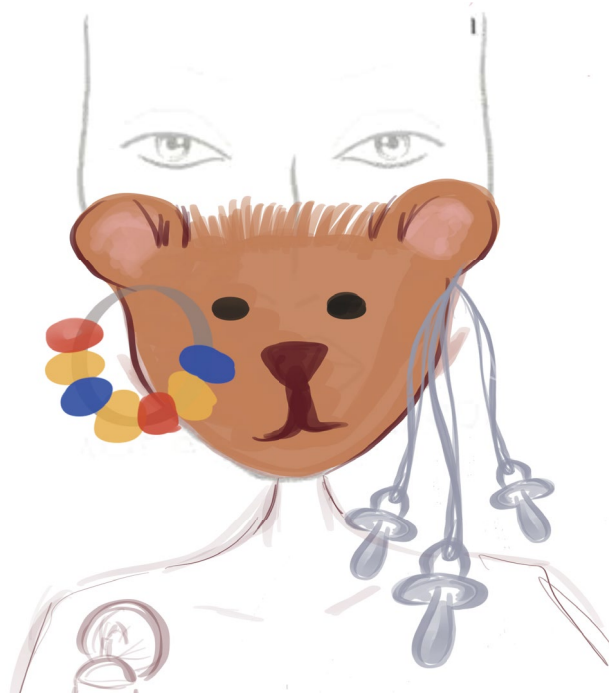
Prodavačka jednoho z olomouckých Lidlů obsluhovala v roušce ze záclony. Reakce rozbouřily internet | Společnost | Zprávy | Olomoucká Drbna - zprávy z Olomouce a Olomouckého kraje. Olomoucká Drbna - zprávy z Olomouce a Olomouckého kraje [online]. Dostupné z: <https://olomoucka.drbna.cz/zpravy/spolecnost/20047-prodavacka-jednoho-z-olomouckych-lidlu-obsluhovala-v-rousce-ze-zaclony-reakce-rozbourily-internet.html>

[online]. Dostupné z: https://i.dailymail.co.uk/1s/2020/10/08/18/34159968-0-image-a-144_1602178084476.jpg

How-To Survive A Deadly Global Virus | Max Siedentopf. Max Siedentopf | [online]. Dostupné z: <http://maxsiedentopf.com/how-to-survive-a-deadly-global-virus/>

3/ PRAKTICKÁ ČÁST

Zde představím jednotlivé personifikované roušky navržené pro konkrétní lidi z mého blízkého okolí. Jedná se o osoby, které jsou pro mne zásadní a nějakým způsobem se mi tak dostali do života. Tím to bych jim chtěla poděkovat za pomoc s tímto projektem. Každá z roušek má svůj příběh a své propojení s daným člověkem. Roušky jsou vyrobené z nejrůznějších materiálů. Nalezneme zde textilní materiál, elektronické součástky, cukrářské a potravinářské suroviny či šperkařskou bižuterii. Snažila jsem se využít materiál nejbližší daným lidem, kterým jsem roušku dělala. Při tvoření jsem se nažila přemýšlet nad smyslem roušky, co má vyjadřovat, jako má mít atmosféru, jak nejlépe daného člověka do roušky přenést. Bylo pro mě důležité uvědomit si, jak já danou osobu vnímám, co nás v životě spojilo a co se mi vybaví, když na ni pomyslím.

MuMouška

Tato rouška odráží přeměnu dívky v ženu a následně v matku. Představuje samotný moment zoufalství a bezradnost každé novopečené matky, která postupem času zjišťuje, co to znamená být matkou. Rouška je vytvořena z plyšového medvídko, který symbolizuje hebkou kůži miminka. Zároveň funguje jako uklidňující prvek pro útěchu, odpoutání pozornosti od faktu, že miminko nevidí celou tvář své matky. Dále jsem na roušku připevnila pár nezbytných drobností, které by matka mohla mít stále po ruce.

Pernočka

Tato rouška je vytvořená z perníkového těsta a následně upečená. Při prvotním zamyšlení jsem řešila problém nevábneho dechu schovaného pod rouškou. Proto jsem chtěla vytvořit roušku s příjemnou vůní, která by mě ani nikomu dalšímu nevadila nosit delší dobu.

Při vzpomínkách na dětství se mi spojila vůně domácích perníčků a cukroví, které jsme vždy pekly s babičkou před Vánoci a na které jsem se jako malá vždy těšila. Vůně cukroví mi evokuje pocit bezpečí, absolutní ochranu, důvěru, sladkost.

A to vše mi také evokuje právě má babička, která je takovou tou pohádkovou (hodnou) babičkou z perníkové chaloupky.

výroba

Isomaltoška

Další rouškou s jedlou tématikou je rouška vytvořená z materiálu nazývaného isomalt neboli „jedlé sklo“. Jedná se o materiál používaný převážně v cukrařině. Specifický je pro svou texturu vypadající jako opravdové sklo. Dají se s ním vytvářet dokonalé skleněné sochy a bubliny, které se mohou následně sníst. Chutí se dá přirovnat k cukru nebo karamelu.

Rouška je vytvořená pro osmiletou neteř. Symbolizuje tak poznávání sama sebe, poznávání okolí, kdy jednotlivá vrstva vytvořená z isomaltu představuje zkušenost, kterou jako děti musíme zažít, abychom se byli schopni posunout v životě dál. Někdy se stane, že se kus masky odlomí a zbyde jen ostrá hrana, o kterou se můžeme zranit, když si nedáme pozor. Toto by se dalo přenést do života, kdy nás potká nějaká nepříjemná zkušenost. Pokud si však dáme pozor a budeme opatrnější, abychom se nezranili, tak i v životě nám to přinese jen to dobré.

výroba

Rouží

Tato rouška měla být původně plyšová, chlupatá, zkrátka jako dokonale hebká deka, do které se člověk chce jen zachumlat a schovat se před světem. Nakonec jsem zvolila jemnou růžovou tkaninu, jelikož mi přijde, že více vystihuje jemnost a něžnost ženy. Použila jsem umělé květy růže na růžovém podkladu, kdy růže ztvárňuje, jak sama žena vyrostla z poupátka (malé dívenky), přes slečnu až do krásně sebevědomé růže (ženy). Tuto cestu jsem měla možnost vidět právě u své kamarádky. Umělé květy zdůrazňují pocit zastavení v tom nejkrásnějším stádiu života. Kdy je jako žena nejvíce žádaná a muži obklopována. Avšak život jde dál a s nikým z nás nemá slitování. To vyznačuje druhá rouška vytvořená z květin živých, kde bohužel už květy nemají svou sílu a postupem času uvadnou, tak jako jednou uvadne i půvab všech krás.

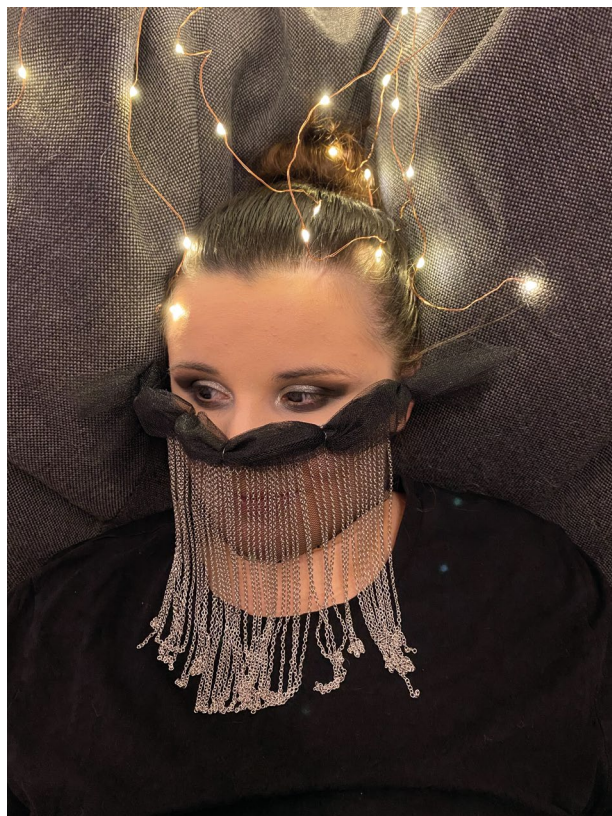
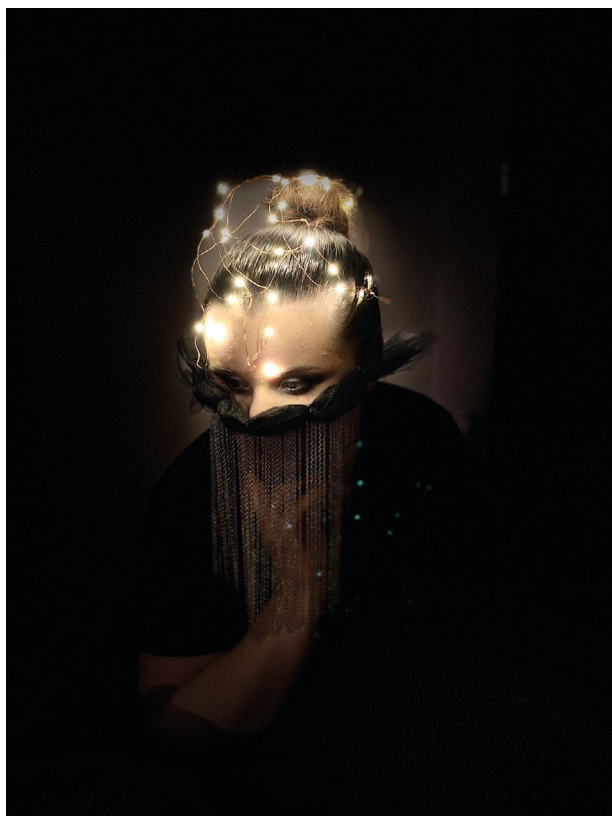

Glamurouška

Synonyma pro tuto roušku jsou tajemná, kouzelná, luxusní. Jde zde o hledání identity, hledání své sexuality. Symbolizuje pocit, jak chci, aby mě ostatní vnímali, abych splnila módní výstřelky současné společnosti.

Blarouška / Radostirouška

Shrnuje to, co si mezi sebou říkáme, když chceme někoho potěšit nebo mu zlepšit náladu. S kamarádkou jsme se seznámily na brigádě jako Radostničky. Rády jsme se smály a rozdávaly tak radost ostatním. Celé je to přenosu dobré nálady. Vzhledem k radosti a dobrého pocitu jsem poprosila lidi v mém okolí, aby mi napsali svá přání a radosti. Z nich jsem pak vytvořila roušku radosti a přání.

Mám zde dvě variaty, jelikož se jednalo o prostředí velkoobchodu prodávající oblečení, tak jsme měli možnost pochopit cyklus jednotlivých kusů oblečení. Druhá varianta je vytvořená ze zbytků oblečení, které by se už vyhodily. V dnešním světě se neuvěřitelně plýtvá a vyhazují se kusy oblečení, které by mohly velice ještě snadno využít. Já jsem tyto kousky využila pro výrobu roušky, kde mají ještě možnost posloužit dál.

blarouška

- přátelství s bezstarostnými, které rádi zajdou na pivo

• nezbaví svandlu

• můžu se na ně vždy spolehnout

- Marvelovští mazlíčci

- Hradky v megastanu

- stávat se tetičkou (několikanásobnou)

Já bych si přála moc
a moc bych si přála
PEJSKA ale šivcho. A
dělá mi radost když
se vidím s přáteli.

Valča 9 let

• KDYŽ S PŘÍTELEM BLESKNE

• KDYŽ VŠECH CHUTNÁ JE JÍDLA

• KDYŽ SE CELÁ RODINA SEDÍ

• KDYŽ TAM VÁŽÍ SVLOMI

• MIMO PŘEWAPENÍ A
NEOČEKÁVANÉ MOMENTY

• KDYŽ MÁM

• KDYŽ TOMÁŠ TANČÍ PODLE INTERNETU

Na otázku co si v životě nejvíce
přeji se nedá úplně jednoznačně
odpovědět.

To co si nejvíce přeji se mi hodně
mění podle životní situace a
období. V období ve kterém se
nacházím nyní si nejvíce přeji,
aby moje rodina, přátelé a hlavně
moje dcera byli zdraví, šťastní
a v psychologické pohodě.

Přeji si, aby se každé ráno
mohla probírat do zrcadla a být
na sebe hrdá za to co jsem ten
předtím den zvládla.

Přeji si vidět vyrostat moje malé
miminko a žít šťastný život.

Přeji si být obklopena lidmi co mají
radu a přeji si, aby i oni mě
rádi viděli.

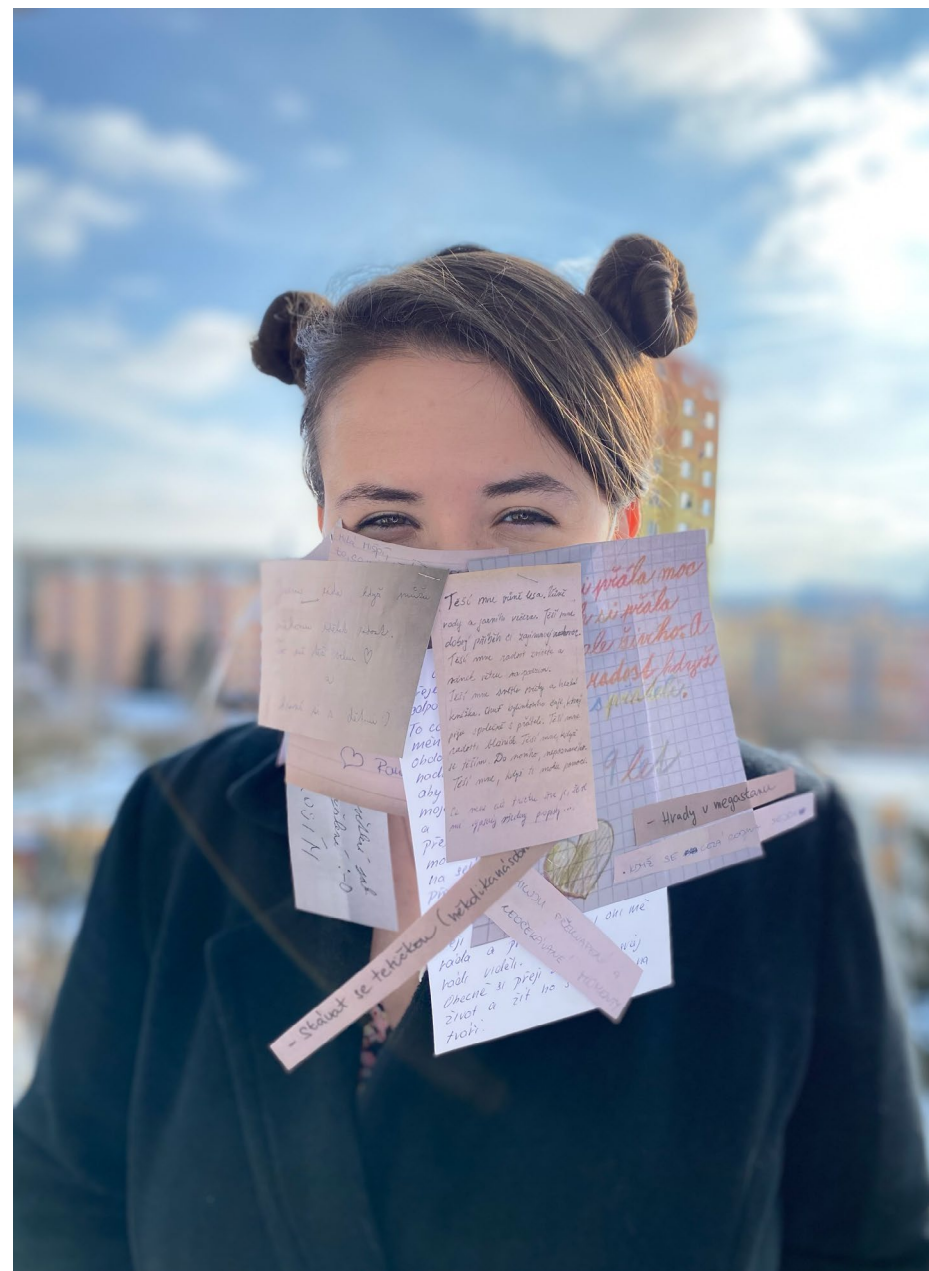
Obecně si přeji žít naplno svůj
život a žít ho s lásmělem na
tváři.

Těší mě vlně lesa. Vlně
rody a jarního večera. Těší mě
dobry příběh či zajímavý rozhovor.
Těší mě radost zvířete a
smích vřet na pozemí.
Těší mě světlé přísty a krásná
knížka. Chut' bylinkového čaje, který
piju společně s přáteli. Těší mě
radost blánuh. Těší mě, když
se těším. Do nového, nepoznaného.
Těší mě, když ti mohu pomoci.
Co mě ale třeba s're je, že se
mi výsadky středny propstky...

Milá Mišpi,
to, co mi dělá radost a
je součástí mého života,
jsou přátelé, kteří mě
v této době nabíjejí energií.
Má rodina, která i přes
online hovory drží pohromadě.
Každodenní procházka či běh
se sousedy z ulice a hlavně,
bez sklenky dobrého uoku
před spaním neusnu - nejsem
já to alkoholik? 😊 😞
♥️ Pomalu ♥️

chtěl bych vysvětlit své
fraguje různé myšlenky :-D
PROSÍM

Jsem ráda, když můžu
někomu udělat radost.
To mě těší velmi ♥️
a
brání si s dětmi :)

radostirouška

Psí rouška

Co to znamená mít psa a co jsme schopni pro něj obětovat? Jsme schopni se stát potravou pro svého psího kamaráda? Rádi zažíváme pocit náklonosti, který v psím světě znamená být oblizovaný, okousávaný. U jiného člověka bychom si to nenechali líbit, zatímco u svého čtyřnohého parťáka to zcela vyžadujeme. Nechali bychom se samou láskou sníst?

Jídlo KPZ

Myšlenka jedlých roušek, které voní lépe než normální rouška, která odráží náš dech. S tématem jedlého umění jsem pracovala již v bakalářské práci při pečení autorských dortů. Zde jsou roušky, které představují mou cestu ke zdravému stravování. Ze zdravotních důvodů jsem musela začít řešit, jaké potraviny jsou pro mě dobré a jaké raději vyloučit. Přitom jsem si prošla několika fázemi stravování. Mimo jiné jsem vyzkoušela veganství, vegetariánství atd. Tyto roušky tuto cestu mapují.

- 1) Bestarostné konzumování mléka a mléčných výrobků
- 2) Problém - objevení intolerance na laktózu a následné zažívací problémy spojené s tím
- 3) Zkoušení různých variant stravování, až došlo k úplnému vyřazení veškerých živočišných výrobků - veganský styl stravování
- 4) Heruška - Objevení bezlaktózového světa a znovu návrat k částečné živočišné stravě

štúdl

rokbáčky

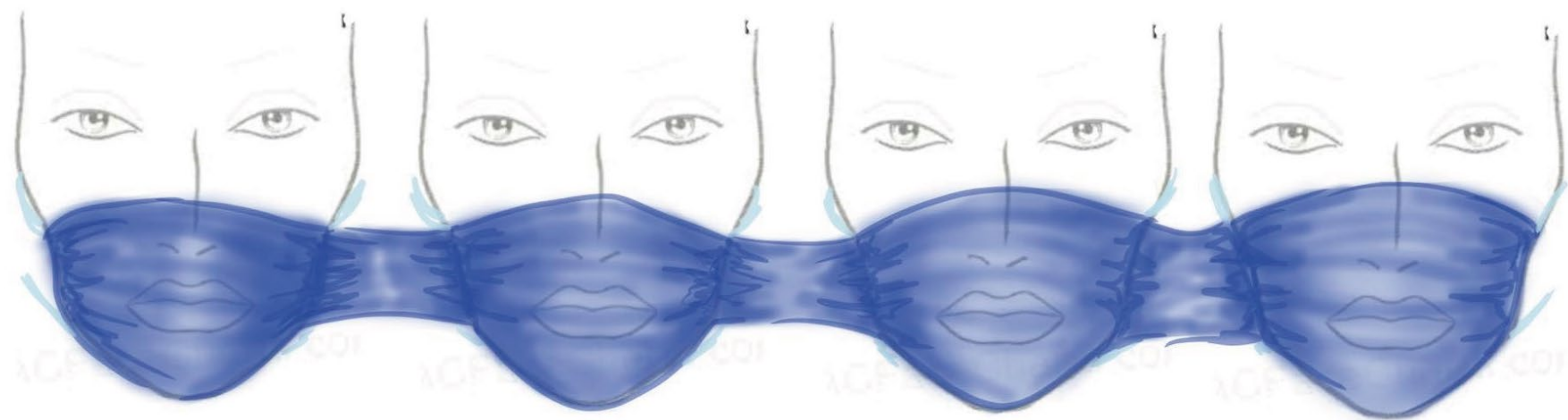

špagety

salát

4rouška

Covid-19 má bohužel negativní dopady i firmy a podnikatele. I když se to tady snažím odlehčit, hodně firem muselo ukončit svou činnost. Touto 4rouškou jsem se rozhodla ukázat i tuto stránku mého projektu. Narazila jsem na libereckou firmu TUFKA, která tvoří originální a autorské potisky na látky, bohužel musí zavřít a nikdy nikdo už nebude mít nic od nich. Firmu tvoří 4 klíčoví lidé, a to zakladatelé, 3 ženy a 1 muž = proto jedna společná rouška pro všechny ušitá právě z jejich látky.

Na realizaci jedna z týmu onemocněla právě Covidem-19, proto jsou vyfocený zbývající 3 členové týmu.

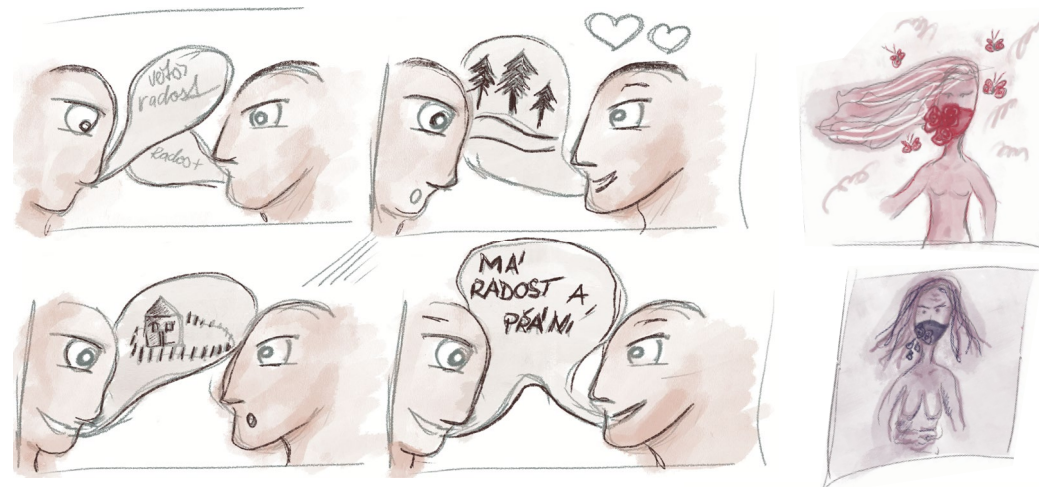

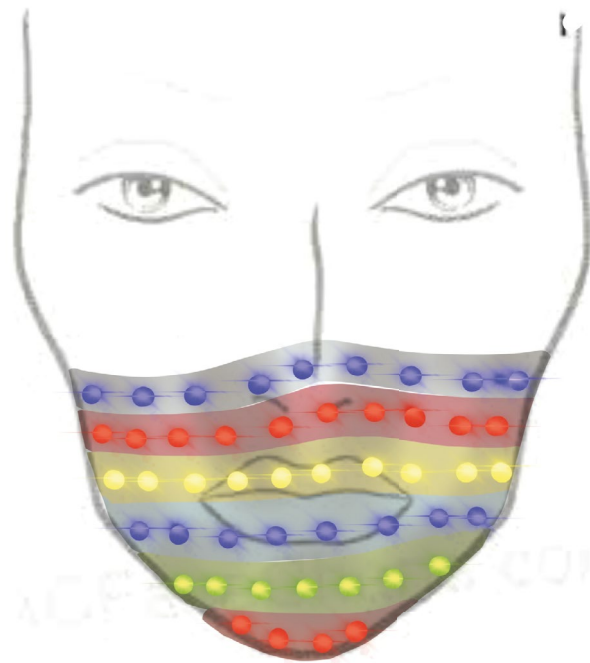
Comicsrouška

Rouška vyprávějící celý příběh této práce. Mnou malovaná, vhodná v okamžiku, kdy se člověk třeba nudí a nemá zrovna nic po ruce, čím by si mohl zkrátit dlouhou chvíli. Rouška se dá rozložit a přečíst si příběh.

LEDrouška

Navržená pro mého přítele, který je mým světlem v životě. Je vytvořená z LEDpásků. LEDpásky se staly nedílnou součástí naší domácnosti, jelikož přítel se zabývá světelnou technikou a využije každý kout kde je možné je umístit. V návrhu světelné roušky se také opírá symbolika, kde je mým světlem a vzhlížím k němu. Uvádí mi směr a pomáhá svítit na cestu životem.

Rouška je napojená na USB kabel, kdy je možné si ji rozsvítit například při večení cestě domů jednoduše pomocí powerbanky. V momentě kdy je vypnutá vypadá jako klasická rouška.

Plexi

Má autorská rouška. Symbolizuje určitou bariéru mezi mnou a okolním světem. Geometrické tvary mají nastavovat řád, smysl pro organizaci a představu života, kdy se skládá z malých střípků, které postupem času vytářejí náš osobní příběh. Až po čase se objeví celá skládačka života a vytvoří náš obraz.

Retro

Vzpomínka na dětství. Kam jsem se dostala a co všechno jsem musela prožít. Symbolem této roušky jen plastová pružinka, která mne provázela v dětství.

Zlatouška

Čistá improvizace během zdobení stromečku se sestříčkou. Kolektivní vyobrazení ježíška, kterého si každá představujeme jinak. Synonymem je pro nás zlaté dítě.

3/ TECHNICKÁ DOKUMENTACE

Během svého projektu využívám ručně vyráběné roušky z nejrůznějších materiálů. Jsou zde využity cukrářské materiály, tkani-ny, šperkařské komponenty, elektrické součástky, dětské hračky a pomůcky.

Pro focení polaoridových fotografií používám Fujifilm Instax Square SQ6 a náplně určené pro tento typ fotoaparátu.

Pro focení klasických fotografií využívám digitální fotoaparát Canon EOS 250D a iPhone 11.

Portfolio

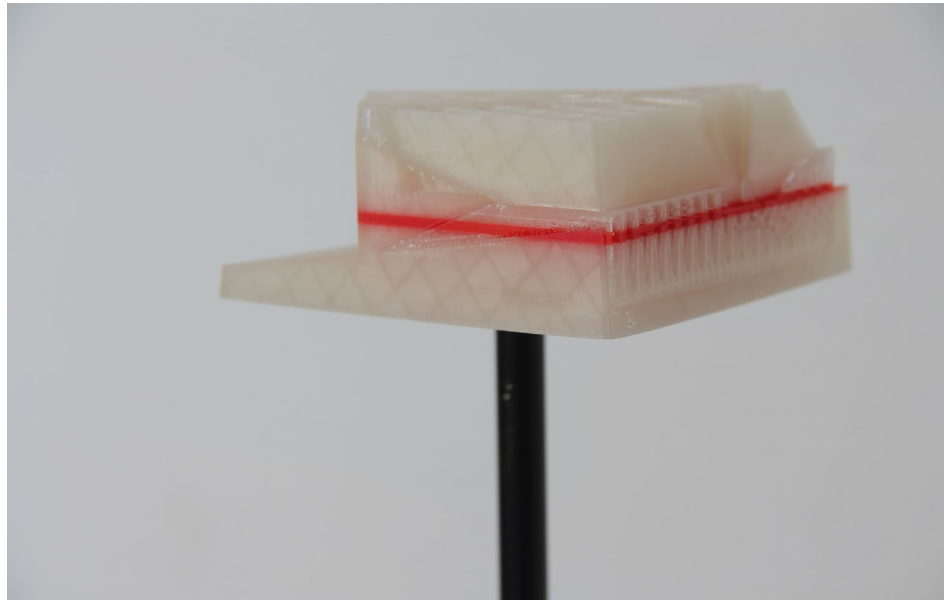
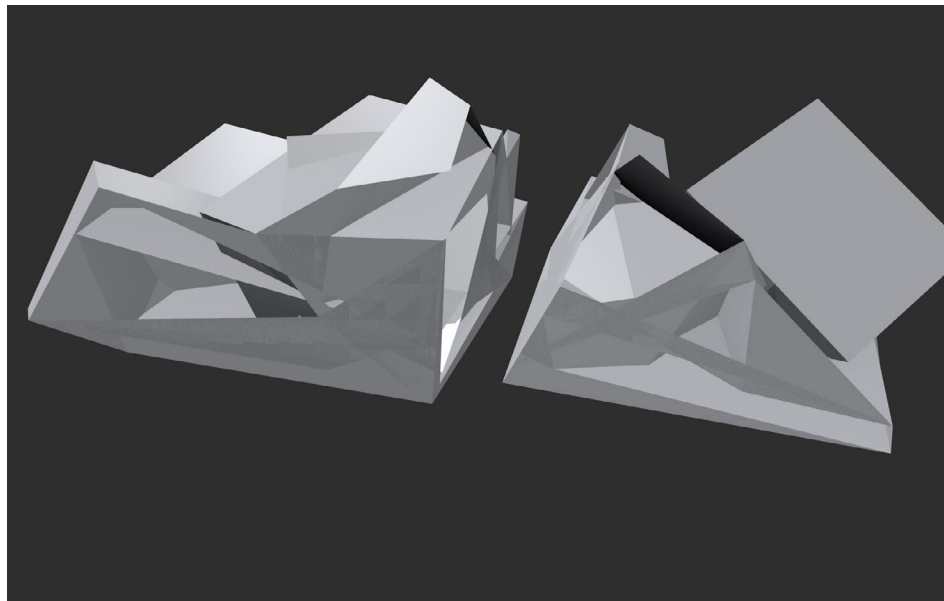
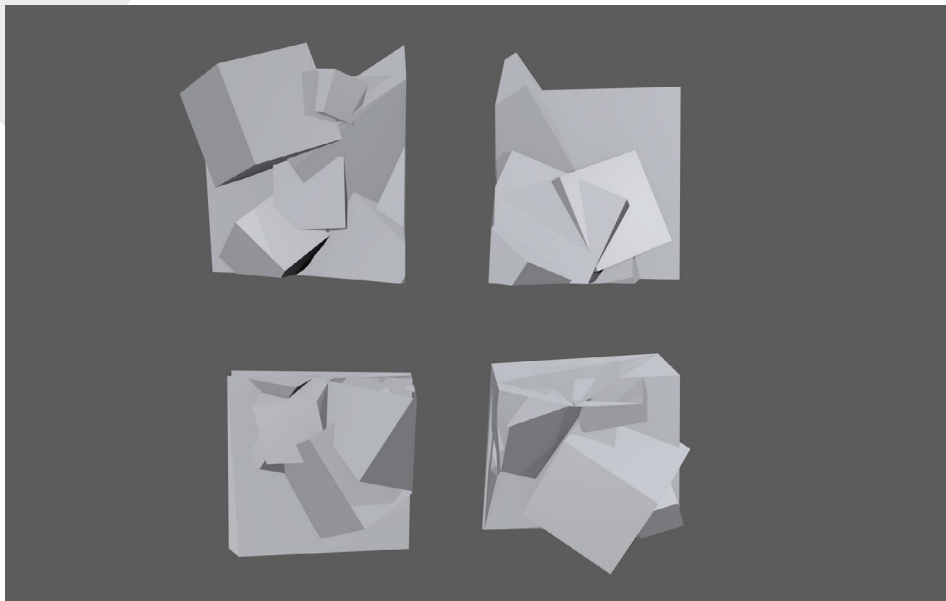
VRSTVENÍ

2018

Touto vektorovou grafikou jsem se snažila poukázat na možnost prezentovat 3D tisk jinou formou. I když se díváme na 2D objekt a myslíme si, že se jedná pouze o nějaké abstraktní lineární kresbu. Realita nás vyvádí z omylu. Stále se jedná o 3D tisk pouze prezentovaný tou nejjednodušší formou. Této kresby docílíme separace jediné vrstvy od ostatních v programu Slick3r vyvnutý speciálně pro 3D tiskárny od PrůšaRESEARCH. Tato práce mne inspirovala natolik inspirovala, že jsem jí dále rozvíjela i v dalším semestru až z toho vznikla tato diplomová práce.

modely z nichž vznikaly řezy použité u instalace „VRSTVENÍ“

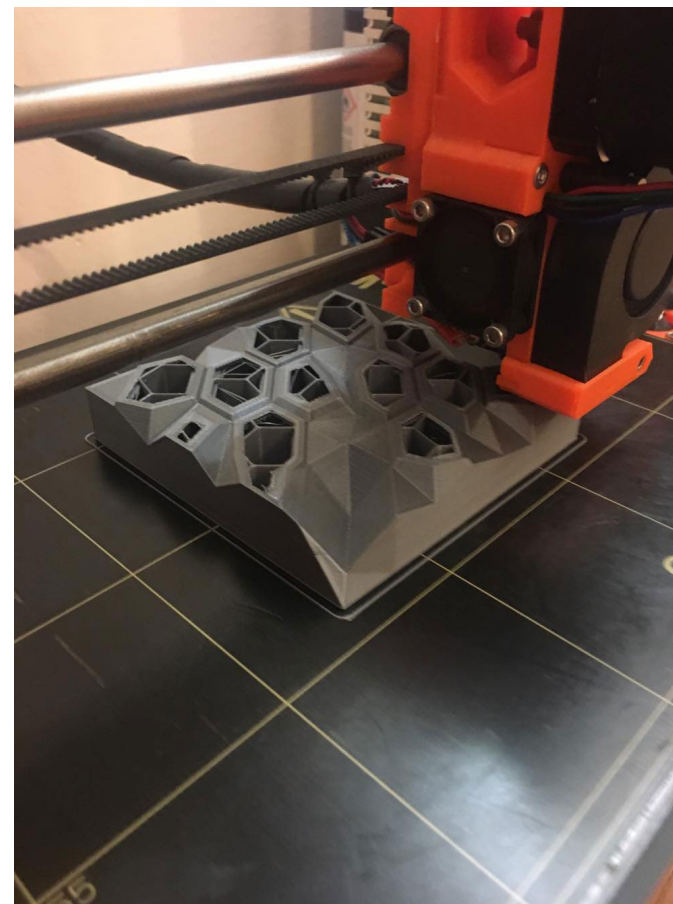
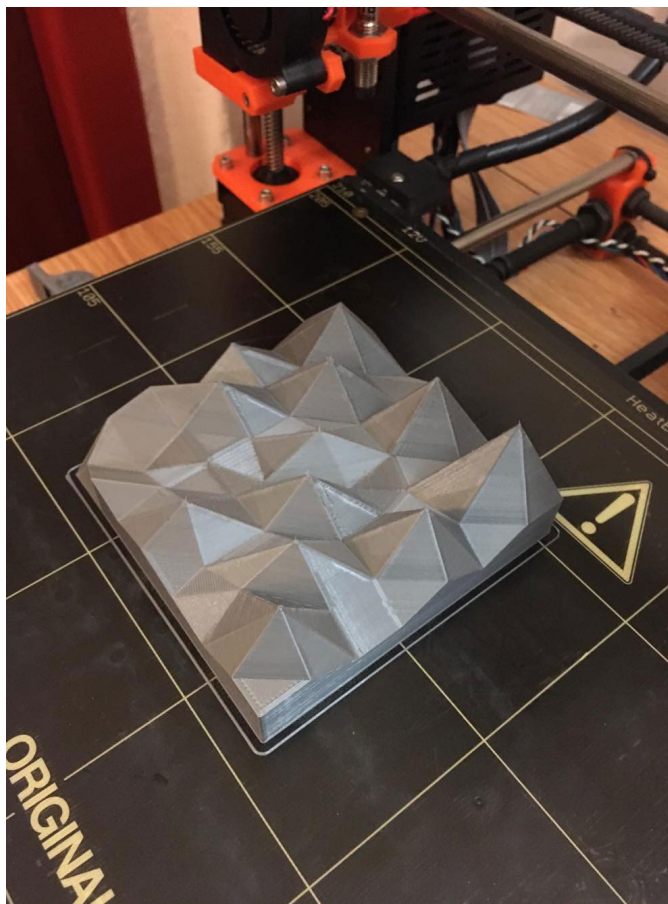
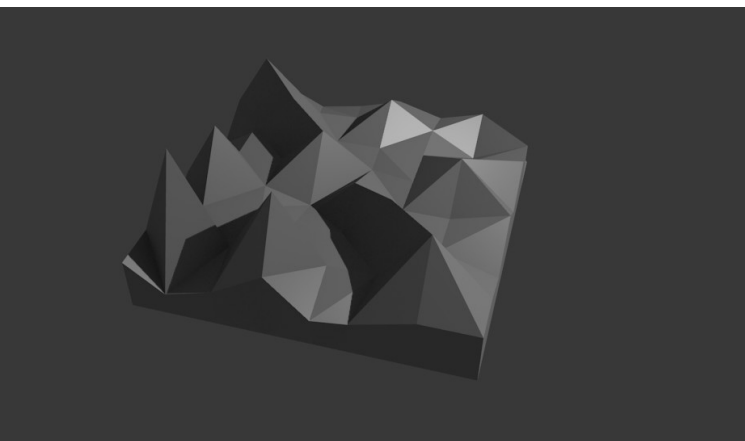

MALÉ OBJEKTY

2018

V mé bakalářské práci jsem se věnovala navrhování autorských dortíků. Vytvořila jsem 10 geometrických modelů, které sloužili jako předloha pro silikonovou formu. Jednotlivé modely jsem tvořila v 3D programu Blender a následně je tiskla PLA materiálem na 3D tiskárně Průša.

150°
2017

Vytvořila jsem 12 kusů dortíku. Některé jsou myšleny jako série a jiné samostatné. Všechny však spojuje jednotný tvar čtverce. Co kus, to originál, a to je to, co se mi na tom asi líbí nejvíce. Ráda si v poslední době hraji s myšlenkou, vytvářet něco, co by mohlo být jen dočasné a vlastně by to byla taková limitovaná edice, jelikož se asi nikdy nepovede udělat úplně ten samý znovu.

foto: Zdeněk Porcal, STUDIO FLUSSER

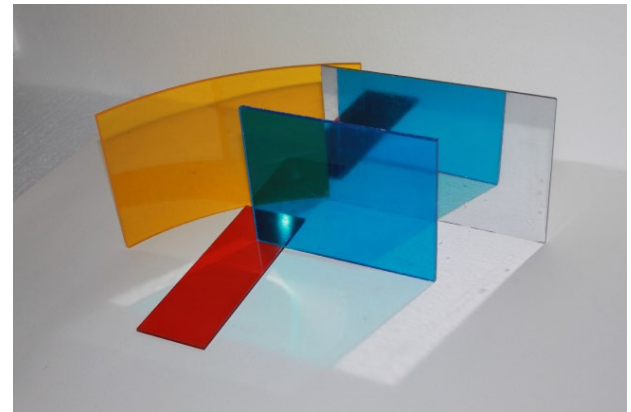
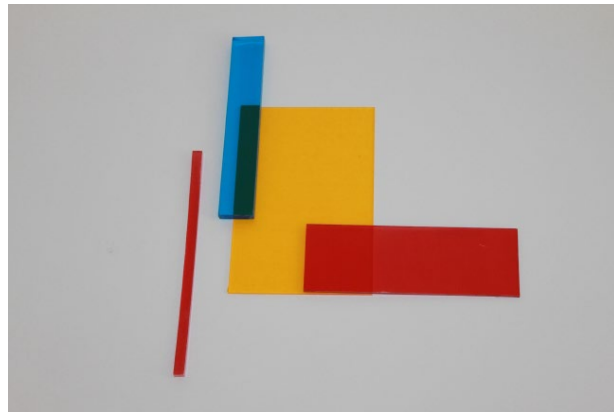
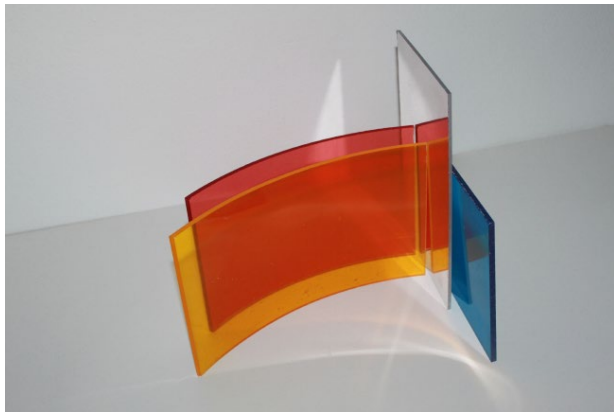
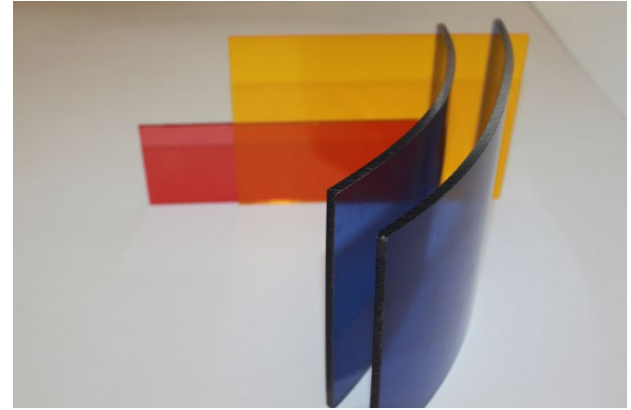
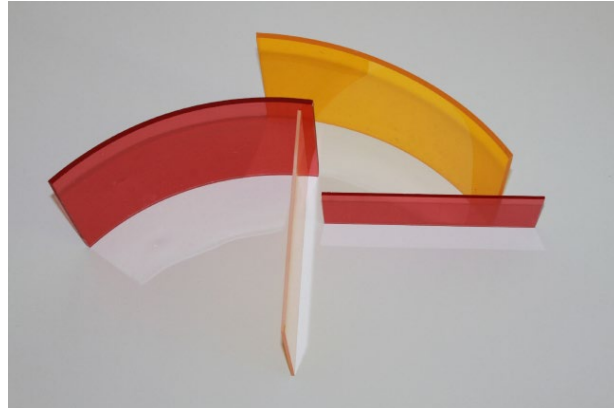
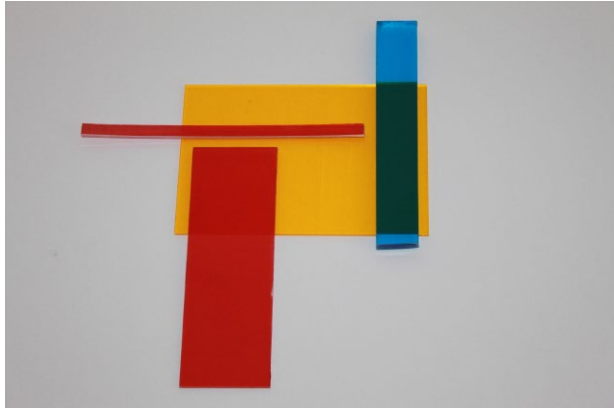
RGB LEGO

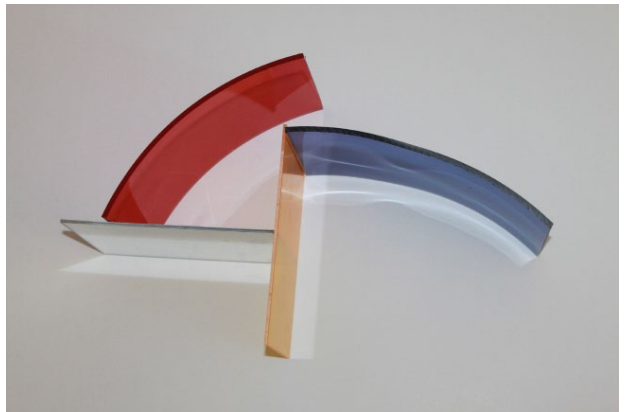
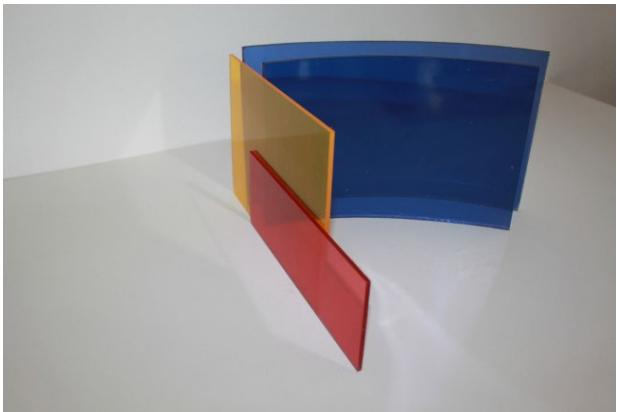
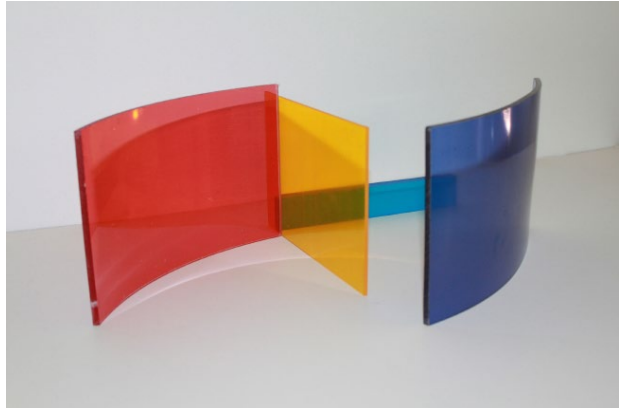
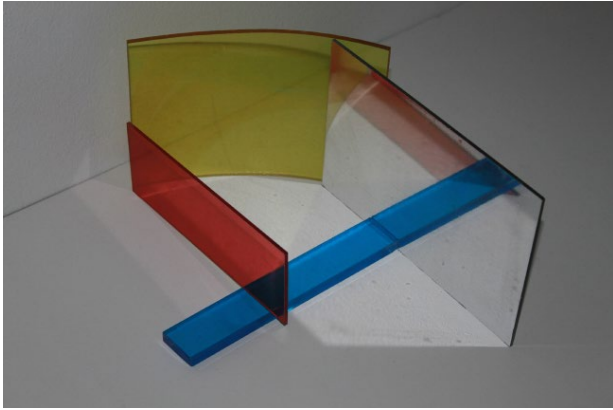
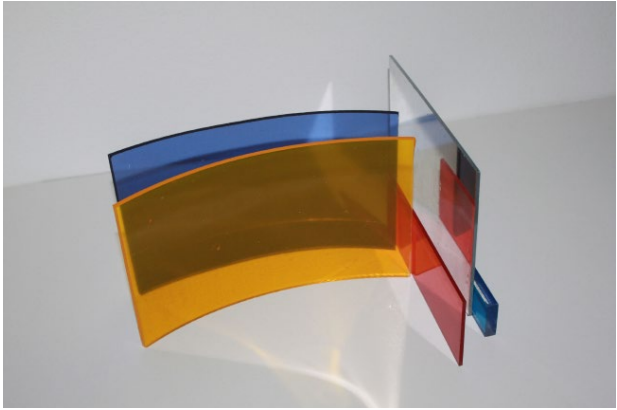
2016

Při této práci mi jde hlavně o propojení barev skrze poloprůhledné barevné fólie, kterými jsou plexiskla potažená. Pro větší efekt jsem ještě některé desky polepila zrcadlovou fólií, aby obraz byl více expresivní a dovytvářel hloubku perspektivy. Původně byl mým záměrem, vytvořit světelnou kresbu na zdi pomocí barevného plexiskla, k čemuš mě přivedl současný umělec Stephen Knapp. Dále pak v průběhu práce se má idea měnila. Hlavní vliv na mě měli osobnosti jako jsou Daniel Buren a Pavel Korbíčka.

foto: Zdeněk Porcal, STUDIO FLUSSER

RYTMUS

2015

Tento semestr jsem převáděla do prostoru vybraná díla Františka Kupky, který mi je svou osobou velice blízký, díky jeho zachazením a převáděním rytmu do geometrických skulptur. Na základě jeho obrazů jsem vytvořila prostorové objekty z polystyrénu. Polystyrén je zvolen kvůli možnostem proměnitelnosti materiálu.

Modely jsou ve dvou rozměrech. U hlavního a to největšího objektu je nejpatrnější Kupkův vliv. Mimo hlavní objekt jsem dále vytvořila i menší kompozice, které volně vycházejí z dalších prací tohoto umělce.

Bílou barvou jsem chtěla docílit vyrovnanosti a sjednocení jednotlivých objektů. Pro mě je bílá symbolem čistoty a jednoduchosti, to samé bych také mohla říci o geometrii.

HRANICE

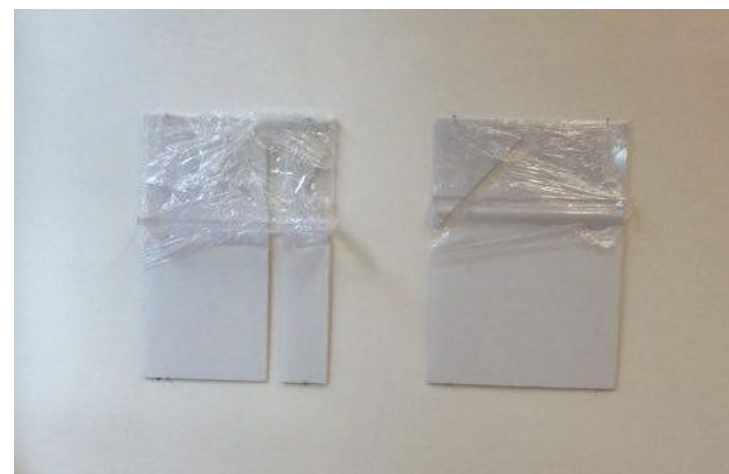
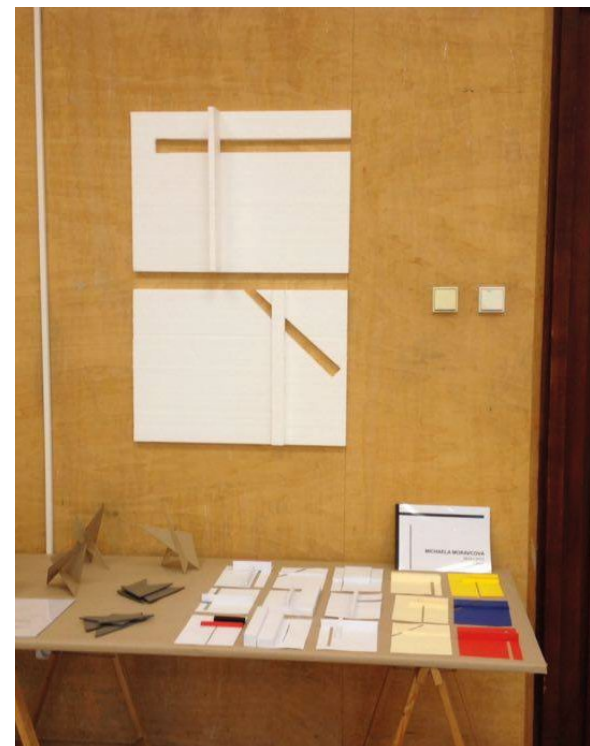
2014

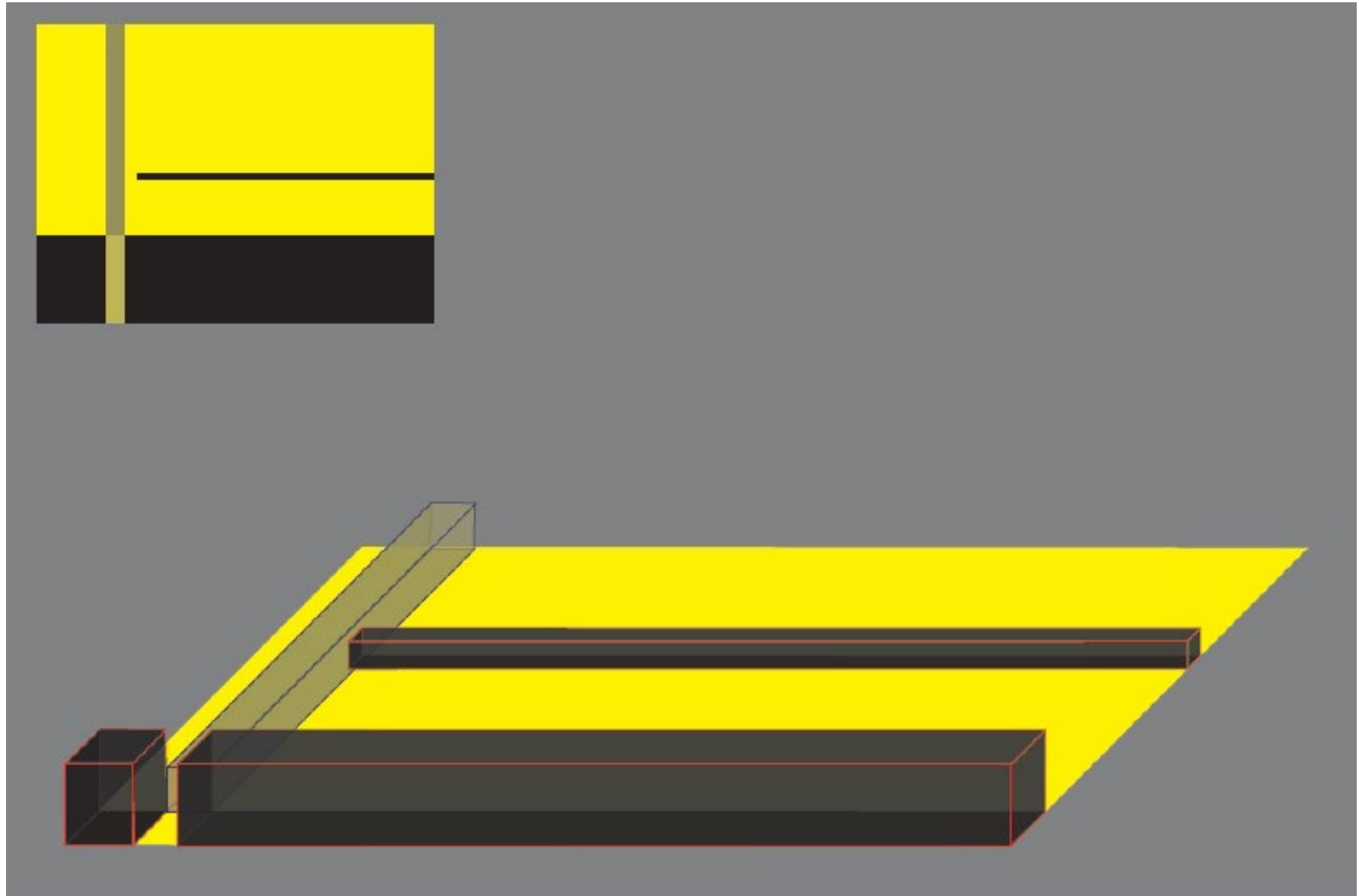
Na základě mé práce v prvním semestru, jsem se rozhodla pro pokračování v geometrických tvarech pro jejich jednoduchost. Zkoušením co je schopna plocha unést, aby byla stále zachovaná určitá pravidelnost a rovnováha. Chtěla jsem vytvořit novou formu prezentace. Pro tuto práci jsem se nechala inspirovat pracemi Stanislava Kolíbala, které jsem viděla v pražské Národní galerii. Byl to nápad, který jsem nosila v hlavě již dlouho. Jeho kresebné kompozice převedené pomocí vrstvení geometrických tvarů mne dovedly do fáze experimentů s posouváním hranic objektů.

Po mnoha úvahách z jakého materiálu budou kompozice vytvořeny, jsme došli k plexisklu. Tento materiál mne již dlouho zajímal a chtěla jsem s ním pracovat. Poté, co jsem přinesla do ateliéru již připravené objekty zabalené ve stretch fólii (aby se během převozu nic nezničilo) se zrodil nápad, že bych mohla svou finální formu nechat právě z poloviny zabalenou/chráněnou vystavovat právě v tomto provedení.

Toto vše evokuje dojem nedbalé elegance, ostré rohy a hrany mají přesnou definici, za to stretch a ochranná fólie je neuspořádaná nedbalá a vytváří tak dokonalé napětí mezi chaosem a čistotou.

Tento nový pohled, mě donutil se zastavit a začít se na věci dívat (i) jinak ...

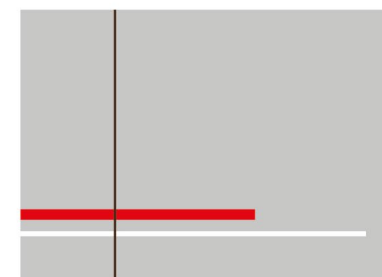
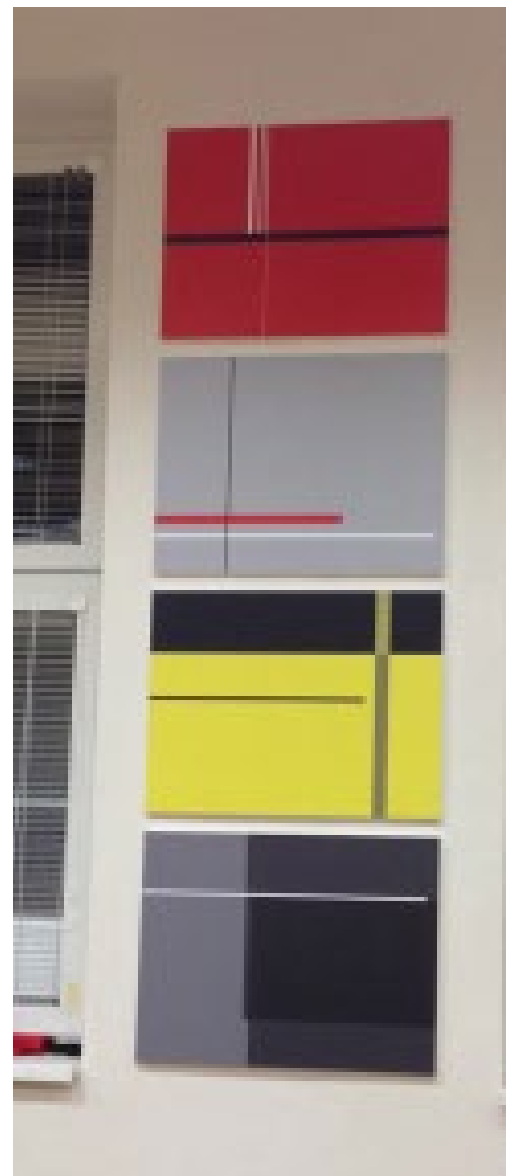

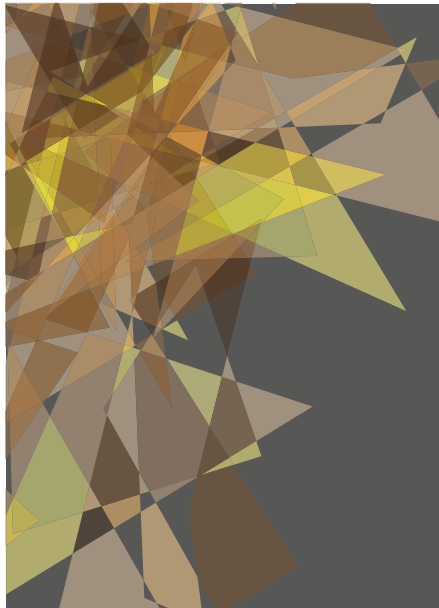
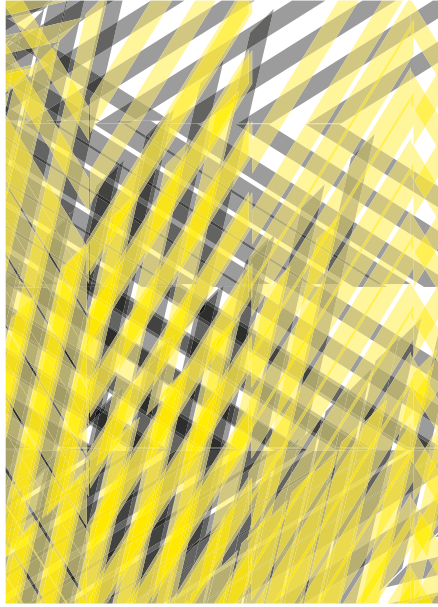
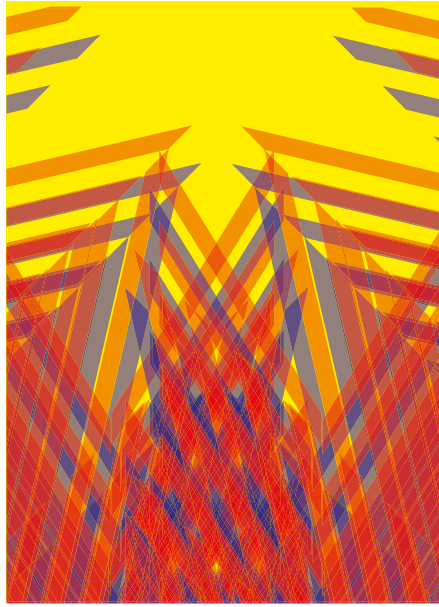
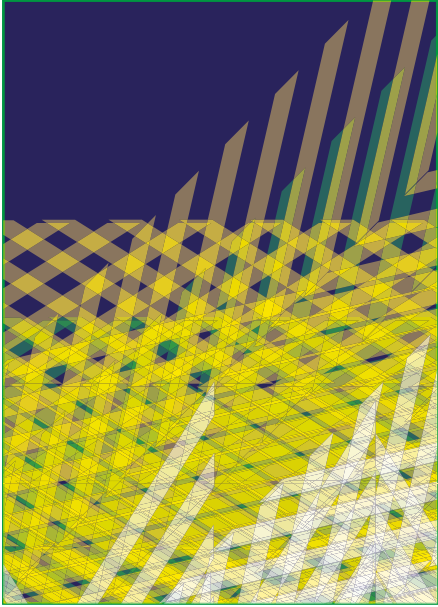
„V jednoduchosti je krása“

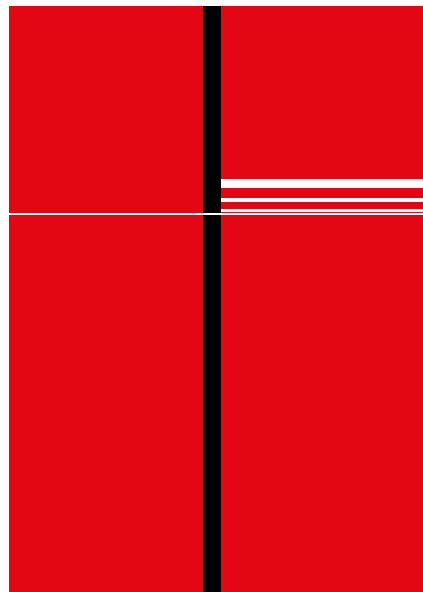
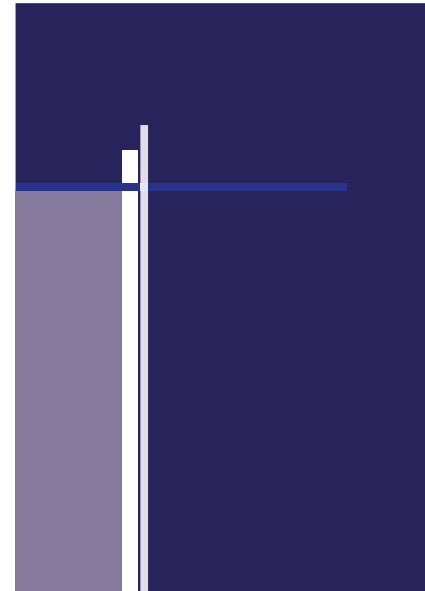
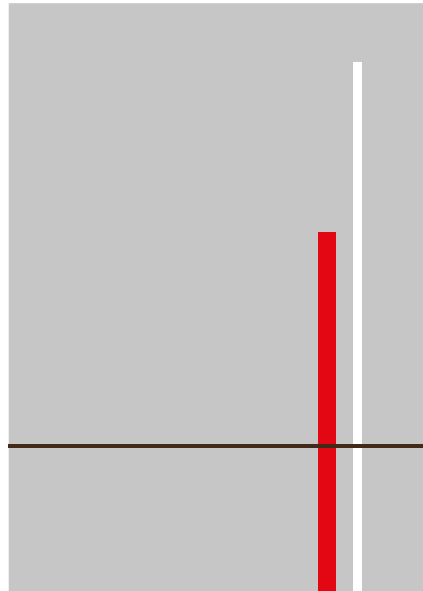
2014

Mou ideou v prvním semestru se stala již tvorba v prvních týdnech navštěvování ateliéru. Kde mne zaujal světoznámý umělec Piet Mondrian. Pokoušela jsem se zprvu reprodukovat jeho tvorbu v prostoru, a to mi ukázalo další cesty, kterými jsem experimentovala až do stávající fáze mé tvorby. Zajímalo mě vždy, co dokáže papír (samozřejmě nejenom papír) unést. Ne z hlediska obrovského množství tvarů, barev a třeba i vzorů, ale jak moc jsem schopná to dané dílo ořezat a zjednodušit. Jako jinde i zde se držím pravidla „V jednoduchosti je krása.“ a samotný formát mi to s benefity vrací.

Ve výsledné práci jsem se snažila pro vytvoření rovnováhy, pomocí příjímek a barevnou odlišností. Je pro mne velice důležité, aby díla byla z hlediska kompozice čistá, vyrovnaná, ale zároveň dostatečně plná. Díky Pietovi jsem se dostala také do konstruktivismu, suprematismu a jiných koutů umění. Avšak svojí tvorbu bych nepřirazovala k žádnému z období naší umělecké historie. Jako každý umělec čerpám z minulosti a reaguji způsobem, který se mi v danou chvíli zdá nejvhodnější.

6/ ŽIVOTOPIS

MICHAELA MORAVCOVÁ

* 14. 1. 1994 Praha

2018 - současnost - MgA. - Technická univerzita v Liberci

2014 - 2018 - BcA. - Technická univerzita v Liberci

Fakulta umění a architektury, Vizuální komunikace a digitální média vedoucí ateliéru: doc. Stanislav Zippe

2013 - 2016 - Vyšší odborná škola MICHAEL s. r. o. - Grafický design

2009 - 2013 - Střední škola MICHAEL s. r. o. - Grafický design

Skupinové výstavy:

2018 Výstava závěrečných prací, Ateliér Vizuální komunikace

2014 - 2018 - BcA. - Technická univerzita v Liberci

2016 Lumen 1/11, Ateliér Vizuální komunikace

2016 NAOSTRO, Ateliér grafického designu Michael s. r. o.

